

POLEMKA O USODI REFORME KMETIJSKIH POGODB SE NADALJUJE

Demokristjani zavračajo očitke in pripisujejo KPI odgovornost za morebitno vladno krizo

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim...

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

Amendola (KPI): Nadaljnja podpora vladi je nesmiselna, če ni več mogoče izvajati dogovorjenega programa - PSDI poziva k zmernosti

sikatera vlada padla na kmetijskih pogodbah, da pa je vedno bil to izgovor za resnične politične spore.

Bolj pesimistično oceno daje namestnik tajnika PSDI Di Giesi, ki meni, da so kmetijske pogodbe le preteza in da nekatere stranke (KPI in KD) želijo sprostiti vladno krizo in nove volitve.

«Nočemo enega ali treh ministrov, da bi se potem ne spremenilo nič, pač pa nov način vladanja, ki naj bo kolektiven in naj ga ne pogojuje struje ter vplivne skupine.

Bolj pomirljivo stališče do problema morebitne vladne krize zavzamejo socialdemokrati, ki trdijo, da so v teku neformalna pogajanja za zaprti vrati, da bi premostili spor o kmetijskih pogodbah. V tem smislu omenjajo celo možnost novega izračuna »spravične najemnine«

Tako je član političnega urada in direktor PSDI Luigi Preti izjavil, da »dvojbo o kmetijskih pogodbah nima nobenega smisla«. Stranke je opozoril tudi na dejstvo, da je mar-

šev, katerim deželna uprava ni stala ob strani, da bi se ne zamerila osrednji vladi. (st.s.)

60-letnica KP Avstrije

DUNAJ — Včeraj so proslavili 60-letnico avstrijske komunistične partije. Ustanovili so jo namreč 3. novembra, ravno ob koncu prve svetovne vojne.

SAN SEBASTIAN — V basovskih pokrajinah Španije so včeraj zabeležili še dva atentata, pri katerih sta bili dve osebi ubiti, ena pa hudo ranjena.

V ZR NEMČIJI SE JE ZAČELA PREVIDNA RAZPRAVA O ZASTARANJU NACISTIČNIH ZLOČINOV

Stari in novi nacisti so za »splošno amnestijo«

(Od dopisnika Tanjuga posebej za Primorski Dnevnik)

BONN — Tisto, kar je sedaj šele prvo in previdno odpiranje, se ujetje kmalu, najkasneje pa prihodnje leto sprebriniti v osrednjem zgodovinsko-političnem temo. Gre za vprašanje, ali bodo v bonnskem parlamentu prihajajoče leto ponovno podaljšali rok, v katerem je možno, da se izvede, kateri izmed živih vojni zločincev poravnava svoje odprte račune.

Občutiljivo temo je pred dnevi najprej načel šef socialdemokratske parlamentarne frakcije Herbert Wehner, ko se je mudil na obisku v Izraelu. Svojem gostiteljem je zagotovil, da bo s zavzemal za takšno pravo rešitev, ki bo omogočila, da noben bivši nacist, ki je odgovoren za najhujši zločin - umor, naj si bo posamični ali množični, ne more ostati nezakazan.

Pravno stanje je jasno. Ob koncu 1979. leta naj bi avtomatično zastarali vsi zločini, ki so bili storjeni med drugo svetovno vojno, z izjemo tistih, zaradi katerih so pro-

NA POVABILO FRANJA HERLJEVIČA

Minister Rognoni na obisku v SFRJ

Gre za prvi obisk kakšnega italijanskega notranjega ministra v Jugoslaviji

BEograd — Italijanski notranji minister Virginio Rognoni je dopotoval v Beograd na povabilo svojega jugoslovanskega kolega Franja Herljeviča. Na letališču v Surčinu je poleg gostitelja pričakal ministra tudi italijanski veleposlanik v Beogradu Alberto Cavaglieri.

Obisk ministra Rognonija je prvi uradni obisk nekakega italijanskega notranjega ministra v Jugoslaviji. Pogovore med notranjimi ministroma — kot poroča agencija ANSA — je narekovala predvsem nujnost kar najbolj učinkovite akcije obeh vlad na področju javnega reda. Še posebej problem terorizma imajo danes mednarodni obseg, zaradi česar so izmenjavali mnenj in informacij med predstavniki različnih držav zelo koristno.

Takoj po prihodu v Beograd je imel Rognoni na sedežu zveznega izvršnega sveta krajši pogovor s podpredsednikom ZIS Dragoljubom Stavrom. Takoj nato sta se Rognoni in Herljevič skupaj z delegacijama sestala na dvehurnem delovnem zasedanju. Oba ministra sta podala izbrani poročili o položaju javnega reda v obeh državah, sledila pa je široka razprava, v katero so poleg tudi člani delegacij, med njimi z jugoslovanske strani tudi sekretarja za notranje zadeve izvršnih svetov Slovenije in Hrvaške, popoldne pa so se pogovori nadaljevali na ravni izvedencev.

Danes zvečer ali jutri zjutraj se bosta Rognoni in Herljevič spet sestala, da bi pregledala rezultate dela. Minister Rognoni se bo predvidoma vrnil v Rim jutri popoldne.

Socialistična internacionala o politiki pomirjevanja

VANCOUVER — Z uvodnim pogovorom njenega predsednika Willyja Brandta se je v tem kanadskem mestu pričel 14. kongres socialistične internacionala. To je prvi kongres internacionala, ki ne poteka v zahodni Evropi.

Brandt je v svojem posegu iskreno kritiziral Carterjevo politiko izvajanja Sovjetske zveze na načelih »človekovih pravic« in ga opozoril, da se SZ v Helsinkih ni obvezala sprejeti zahodnega političnega sistema.

Brandt je v svojem posegu iskreno kritiziral Carterjevo politiko izvajanja Sovjetske zveze na načelih »človekovih pravic« in ga opozoril, da se SZ v Helsinkih ni obvezala sprejeti zahodnega političnega sistema.

Brandt je nadalje ostro obsodil diktatorsko vojaško režime v Latinski Ameriki in rasistične režime v Južni Afriki ter opozoril Carterja, da ima do teh ameriška vlada močan vpliv.

V Vili Adenauer zasedanje voditeljev «bele internacionala»

COMO — V bivši Adenauerjevi vili v Cadenabbii so se na strogo tajnem sestanku srečali voditelji svetovne zveze krščansko-demokratskih strank. Srečanje je strogo tajno in ni bilo izmed udeležencev ni hotel povedati, čemu je posvečeno. Ni pa izključeno, da se bodo voditelji «bele internacionala» pogovarjali tudi o skorajšnjih evropskih parlamentarnih volitvah in stanju; v Latinski Ameriki. Da je srečanje pomembno priča predvsem udeležba vidnih osebnosti.

Bivšo Adenauerjevo vilo so z vseh strani zastržili karabinjerji, ki ne puščajo dostopa niti časniki. Srečanje se nadaljuje tudi danes.

POMEMBEN KORAK NAPREJ V MIROVNIH POGAJANJIH

Izraelci in Egipčani dosegli kompromis glede rešitve palestinskega vprašanja

Sporazumu bodo predložili spomenici s predlogi za poravnavo celovite bližnjezhodne krize - Na arabskem vrhu v Bagdadu se vedno ni soglasja

Vrednost dolarja vztrajno raste

Po najnovejših Carterjevih ukrepih v podporo dolarju se vrednost ameriške valute neprestano dviga: včeraj je npr. dolar veljal že kar 830 italijanskih lir. Na sliki prizor s frankfurtske borze

Washington razširila vest, po kateri sta delegaciji obšli osrednjo zapleteno pogajanje s kompromisom. Ta zapreka je ticala, kakor znemo, v egipčovski zahtevi, da se mirovnemu sporazumu pripiše klavzula o navezavi pogodbe na reševanje celovite bližnjezhodne problematike (to se pravi palestinskega vprašanja). No, izraelsko in egipčovski odposlanstvo se sta domenila, da se odredita tvorsti »preambula« in zavedne pogleda na to, kaj bi bilo pravih razjasnitelj v ločenih spomenicah, ki naj se vključita v pogodbeni paket.

Pripomniti gre, da sta Izrael in Egipt metodu uporabila že ob priliki svrhas v Camp Davidu, s čimer sta premostila marsikatero hudo oviro, tako se zlasti problem prihodnosti Jeruzalema (o katerem pa je Begin še to dni svečano zadržal, da ostane za vselej izraelska last).

Vance je časnikiarjem med drugim še zagotovil, da je ameriška vlada med dosedanjimi izraelsko-egipčovski pogajanjih vzdrževala redne stike z Jordanijo, ki je pač neposredno prizadeva, kajor zadeva vsaj bodočo ureditelj Cisjordanije in Gaze v smislu sklepev, ki so bili sprejeti septembra v Marylandu. Ameriški državni tajnik je pristavil, da kaže králj Husein čedalje globlje zanimanje za washingtonska pogajanja; a z druge strani je prišla iz Bagdada, kjer je v teku tako imenovani »arabski vrh«, vest, po kateri bo v najkrajšem času bržkone prišlo do popolne sprave med Jordanijo in Araratovim osvobodilnim gibanjem.

Glede na okoliščine, da na zasedanju državnih poglavarjev tako »zernih« kot »nepostuliranih« arabskih držav še vedno ni prišlo do sporazuma glede skupne politike v odnosih do Izraela in Egipta, kaže, da se bližnjezhodni problemi od dne dne vse bolj zapletajo. Tudi zato, ker naj bi se to dni Egipt obvezal (v okviru mirovnih pogajanj), da se ob navezavi diplomatskih odnosov z Izraelom odreče vsem protizraelskim sporazumom, ki jih je sklenil z drugimi arabskimi deželami.

V washingtonskih krogih menijo kljub vsemu, da bo mirovna pogodba med telavivsko in kairsko vlado podpisana nekje sredi tega meseca. (dg)

Soglasje med SZ in Vietnamom

MOSKVA — S ponovnim srečanjem med Leonidom Brežnevom in vietnamsko delegacijo, ki sta jo vodila partijski tajnik Le Duan in ministrski predsednik Pham Van Dong, so se včeraj zaključili vietnamsko-sovjetski pogovori. V Moskvi so vietnamskem obisku posvetili izredno pozornost, saj sta se sam Brežnev kot tudi ministrski predsednik Kosigin udeležila vseh pogovorov. V ospredju je bil položaj na azijskem jugovzhodu. Nedvomno pa so načeli tudi vprašanje pomoči Vietnamu in njegovevno spuru s Kitajsko na eni in Kampučjo na drugi strani. Kot poudarja sovjetska agencija Tass, je med pogovori prevladovala »epopolna enakost pogledov«.

IVO VAJGL

SOGLASNO SPREJET SKLEP NA VČERAJŠNJEM ZBOROVANJU

STARŠI IN UČNO OSEBJE VRTCEV PRENEHALI Z ZASEDBO SKRBNIŠTVA

Danes bo v državnih vrtcih normalen pouk, čeprav se stvari niso premaknile z mrtve točke

Učno in učno osebje ter starši otrok, ki obiskujejo državne otroške vrtce v tržaški pokrajini so tudi včeraj nadaljevali zasedbo šolskega skrbništva. Stvari se niso namreč premaknile z mrtve točke, tako da državnim vrtcem še vedno grozi, da se bo pouk odvijal samo 5 ur v dopoldanskem času...

nes normalno stekel, prav tako tudi v ponedeljek, torek in sredo. V ponedeljek bodo imeli starši v posameznih vrtcih zborovanja, na katerih bodo seznanili tudi tiste, ki niso udeležili zasedbe skrbništva, o vzrokih protestne akcije. V torek bo ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah srečanje staršev z deželnimi predstavniki demokratičnih strank, v sredo, 8. t.m., pa bo ob 17. uri na sedežu delavske zbornice v Trstu zborovanje, na katerem se bodo starši, učno in učno osebje ter sindikati domeniili o bodočih smernicah boja.

Solidarnost ZŽI osebju državnih šolskih vrtcev

Zveza žensk iz Trsta izraža svojo solidarnost in zagotavlja nemoteno podporo boju staršev in osebja državnih otroških vrtcev, ki so ga izpeljali skupno s pokrajinsko federacijo CGIL - CISL - CGL/UIL in Sindikatom slovenske šole. ZŽI poudarja, da niso ministru za javno izobraževanje in njegovi periferični organi ponovno izpolnili svojih obveznosti. Pri tem se ZŽI vprašuje, zakaj ni nakazala tržaški pokrajini, medtem ko so finančna sredstva zagotovljena goriški, videmski in pordenonski pokrajini. Vprašuje se tudi ali nosi krivdo za tako dogajanje krajevno šolsko skrbništvo, ki že kronično zamuja pri izvajanju svojih obveznosti, ali pa ga morda nosi ministru za javno izobraževanje, ki ni sposoben oceniti specifičnosti položaja v Trstu, kjer so slovenski narodnostni skupnosti z delnim zaprtjem državnih šolskih vrtcev odtrgane edine obstoječe storitve.

Omejitveni ukrepi v zvezi z volitvami na univerzi

Deželno tajništvo Zveze komunistične mladine ZKML - FGCI ter univerzitetna sekcija KPI sta izdala protiprotestno noto, v kateri izražata zaskrbljenost zaradi birokratskega

pravilnika, ki ga je v zvezi z volitvami na univerzi izdalo ministru za šolstvo. Ministrski odlok namreč predvideva, da se volitev lahko udeležijo le tisti študentje, ki so vložili prošnjo za vpis do 5. novembra in ki bodo na volitvah predložili pobornico o izplačani šolski taksi. Gre torej za ukrep, ki omejuje volilno svobodo, kajti marsikateri študent iz enega ali drugega razloga ne more vselej opraviti vseh formalnosti v določenih rokih. ZKMI in univerzitetna sekcija KPI zato pozivata vse mladinske demokratične organizacije ter vse univerzitetne organe, naj izrečejo svoja stališča v zvezi s tem vprašanjem ter prispevajo k njegovemu pravičnemu rešitvi. Obenem pa pozivata študente, naj čimprej vplačajo šolske takse.

Proslava ob 60-letnici zmage

Pri Sv. Justu in na pomolu Audace so bile včeraj slovesnosti ob 60-letnici zmage v prvi svetovni vojni in prihoda prvih italijanskih vojakov v našo mesto. Dopolnilno so poglagali vence pred spomenikom padlim v prvi vojni, nakar je sledil verski obred. Svečanosti so se udeležili vladni komisar (na sliki)

ter razni predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Popoldne pa se je na pomolu Audace, na mestu, kjer so se pred šestdesetimi leti izkrcali prvi italijanski vojaki, izkrcal oddelk bersaljerjev bataljona «Jermano». Slovesnosti so se udeležili tudi 32 preživelih udeležencev nekdanjega izkrcanja.

NA SINOČNJI OBČINSKI SEJI V NABREŽINI

Predstavitev dokumenta o turističnem razvoju v devinsko-nabrežinski občini

Dokument je predstavil župan Škerk - Osnutek dokumenta so posredovali strankam ter družbenopolitičnim in gospodarskim organizacijam

Osnovna točka sinočnje seje devinsko-nabrežinskega občinskega sveta je bila predstavitev dokumenta, ki ga je sestavila posebna komisija za preučitev turističnega razvoja devinsko-nabrežinske občine.

Interesi, še posebno ko je družba Ediltur odkupila kopalnice in restavracijo «Caravella» ter zemljišča, kjer je bil pred leti ekamping. Pojavila se je zato zahteva po ustanovitvi posebne občinske komisije, ki naj bi preučila vse probleme v vsej občini in postregla z ustreznimi predlogi. Komisija, ki jo sestavljajo izvedenci KPI, PSI in SSK, je izdelala dokument, ki sloni na nekaterih glavnih točkah, ki so zmanjšanje demografskega narastka prebivalstva v občini, prepoved gradnje v Sesslanskem zalivu in obalnem teritoriju devinsko-nabrežinske občine, razvoj pomorskega turizma, nekatere pobude v zvezi z razvojem kmetijstva, kot na primer kmečki turizem, ustanovitve naravnega parka ob Timavi. Župan Škerk je nato poudaril dejstvo, da so dokumenti izdelali z načelom, da se etnično razmerje v občini vsekakor ne sme spremeniti.

Škerk je nato dejal, da so osnutek dokumenta posredovali tudi strankam ustavnega loka, ki niso zastopane v občinskem svetu, to je PRI in PLI, in SKGZ. Kmečki zvezi, Kraški gorski skupnosti, deželi, pokrajinski sindikatski federaciji CGIL, CISL in UIL, občinski letoviščarski in turistični ustanovi, WWF ter ustanovi «Italia nostras». O dokumentu bodo razpravljali tudi v krajevnih svetih, mnenje o osnutku dokumenta pa bodo vse te organizacije predstavile občinski tehnično-urbanistični komisiji. Ki jih bo nato predložila občinskemu svetu.

PEDAGOŠKI ODESEK SSS V torek razgovor o izobraževanju

Pedagoški odtsek Sindikata slovenske šole vabi učitelje, vrničarje, didaktične ravnatelje, profesorje in ravnatelje etnotne in višje srednje šole ter starše na razgovor o permanentnem izobraževanju. Dnevni red: 1. Obratun letosnjih izkušenj v zvezi s strokovnim izpopolnjevanjem; 2. Predlogi za ustanovitev odbora za permanentno izobraževanje učnega kadra. Sestanek bo v torek, 7. novembra 1978, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciška 20.

PREVIDNA VOŽNJA IN PREVELIKA HITROST BOTOVALI NESREČI

18-letno dekle ob življenje

Mlada avtomobilista hudo ranjena v čelnem trčenju pri Fernetičih

Odtok ravne ceste med Opčinami in Fernetiči je terjal že mnogo človeških življenj. Cesta naravnost vabi k hitri vožnji, obenem pa na njej stalno preči nevarnost. Tako je bilo tudi včeraj popoldne. Prevelika hitrost in dobra mera neprevidnosti sta terjali življenje 18-letnega dekleta, Laure Grisvi iz Ul. Franca 15.

Grisvi je se peljala v renaultu 5, ki ga je v smeri proti Opčinam upravljala prav tako 18-letna Francesca Polieri iz Opčin. Ul. Ermada 28. Promet je bil zelo gost in Polieri, ki je nedvomno novinec za volanom: saj je dopolnil 18. leto starosti šele pred petimi meseci in pol, je s svojim novim avtom vozil v levo in pritisnil na plin, očividno z namenom, da bi prehitel dolgo kolono avtomobilov in tovornjakov. Nenadoma pa je iz nasprotne smeri privozil 20-letni Sergio Gustin iz Opčin. Ul. Ermada 6. Polieri je poskusil zavreti, a prepozno. Prav tako ni mogel zavoziti v desno, ker je bila kolona zelo kompaktna in se, morda tudi zaradi neizkušenosti, ni mogel vriniti vanjo. Tudi Gustin je pritisnil na zavore, a vse zaman. Vozili sta silovito čelno trčili in se raztreščili sredi cestišča.

Reševalcem Rdečega križa se je nudil dramatičen prizor. Oba mladenčca sta sedela težko ranjena sredi skrotovine pločevine, dekleta pa si je pri trčenju prelomila lobanjsko dno in pri očrni umrla. Polieri in Gustin so prepeljali v glavno bolnišnico; oba so sprejeli zaradi zloma kolka in drugih poškodb na ortopedski oddelku, kjer se bosta morda zdravitva dva meseca. Na kraj nesreče so prihiteli tudi agenti prometne policije s kap. Fiorotom, ki vodi preiskavo.

Z giulio v drog

Sinoči okoli 23. ure se je v Ul. Flavija, v bližini odcepa za Dolino, pripetila še ena težka prometna nesreča, 19-letni Claudio Vuch iz Istrske ulice 12, ki se je s svojo giulio vozil v smeri proti Miljam, je iz se nepojasnjenih razlogov izgubil nadzorstvo nad vozilom. Začel ga je zanašati v levo in tedaj je verjetno zavrl. Vozilo se je zasukalo in drselo počez po cestišču, dokler ni silovito trčilo v drog cestne razsvetljave na prometnem otoku sredi cestišča. Giulia se je dobesedno razkrla na dvoje: prednji del je odletel v levo, zadnji pa v desno. Vuch je oblezel na levo težko ranjen in tam so ga našli reševalci Rdečega križa, ki so ga prepeljali v glavno bolnišnico, kjer se bo moral zdravitva dva meseca na nevrokirurškem oddelku.

OBSEG VARČEVANJA NA NAŠEM OBMOČJU

Denarne vloge pri tržaških bankah so lani dosegle 1.334 milijard lir

V zadnjem letu so narasle za 20,4 odst. (znatno manj kakor v prejšnjih letih) - Zaradi visokih obrestnih mer se je povpraševanje po novih bančnih posojilih močno skratilo

Ob pravkar minulem dnevu varčevanja so se nekateri naši bralci prav gotovo vprašali, koliko denarja imajo Tržačani pravzaprav spravljeneja pri raznih bankah. Najnovejši podatki, s katerimi razpolagamo, segajo do konca lanskega leta in izkazujejo, da je skupna vrednost denarja, zaupanega bančnim zavodom, ki delujejo v tržaški pokrajini (hranilne vloge in saldi na tekočih računih zasebnikov in javnih ustanov), znašala na dan 31. decembra 1977 1.334 milijard 525 milijonov lir. Masa zaupanih sredstev se je med letom povečala za 20,4%, saj je znašala ustreza postavka 31. decembra 1976 1.108 milijard 763 milijonov lir, «prizadevnost» varčevalcev pa je nekoliko postopila v primeri z letom 1976, saj se je takrat masa zaupanih denarjih sredstev povečala v primeri s prejšnjim letom za 26,2%. K povečanju denarnih vlog v letu 1977 so prav tako kakor v prejšnjih letih pripomogli v največji meri zasebni varčevalci ali - kakor imenujejo bančniki ta vir depozitov - «družinsko varčevanje».

Vrednost zaupanih sredstev in naložbe se je v zadnjih osmih letih - vedno pri bankah, ki delujejo v tržaški pokrajini - razvijala takole (v milijonih lir):

Table with 3 columns: Leto, Zaupana sredstva, Naložbe. Rows for years 1970 to 1977.

Lai pred sodnike Griliz na svobodo levicar Consoli ostane v zaporu

Danes ob 11. uri bodo na tržaškem sodišču po hitrem postopku sodili mlademu neofašistu Liviu Laiu, ki ga je policija aretirala v četrtki, ko je s skupino fašističnih pajdašev napadel sprevid avtonomnih levicarjev v mestnem središču. Lai je obtožen nošenje orožja. Avtonomistu, ki so ga prav tako aretirali v četrtki, Robertu Consoliju, bodo sodili v prihodnjih dneh, prav tako zaradi posesti orožja. Policija je baže v njegovem žepu našla francoski ključ vendar pa tega še niso uradno potrdili. Vsekakor pa je ne navadno dejstvo, da je sodstvo lahko pohitelo, ko gre za fašista, medtem ko mora levicar še vedno sedeti v zaporu. Končno pa je povsem sprejemljivo, da so znanega kolovodja fašistične mladine Almerija Griliza, ki je z najrazličnejšimi ilijivkami opsoval policijo, že večer izpustili iz zapore.

JUTRI NA PROSEKU Spominna svečanost na vojaškem pokopališču

Jutri, 5. novembra, ob 15. uri bo na pokopališču tržaške krajevne organizacije Gibanja «Srednjepokrajinska omikla» na avstro-ogorskem vojaškem pokopališču na Proseku spominna svečanost v počastitev vojakov avstrijske vojske, ki so padli v vojni 1914-1918.

Balet SNG iz Ljubljane danes in jutri v Trstu

Naši občani se danes in jutri, obeta zanimivo in pomembno kulturno-umetniško doživetje. V Kulturnem domu v Trstu bo namreč danes in jutri v gosteh balet Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane. Skupina baletnih pesalcev se bo predstavila s sestavljenim baletnim večerom, ki bo obsegal tri baletna dela, tematsko med seboj zelo različna, a povezana v izdelano celoto. Gre za dela Janeza Gregorca «Ziča», ki obravnava snov iz okupirane Ljubljane med vojno, Webernovo Duet z ljubzensko vsebino, ki je zlasti priča zaradi sovojneste glasbe (prizor iz tega baleta vidimo na gornji sliki), ter Bizet - Schefferjevo «Carmen», ki je od vseh treh del najbolj znano. Za baletna večera vladala velika zanimanja in pričakovanja, saj gre za skupino baletnih pesalcev, ki se vedno bolj uveljavlja ne samo v slovenskem, temveč tudi v jugoslovanskem merilu.

Navdušujoč koncert znanih ljubljanskih opernih pevcev

V polni dvorani občinskega gledališča «France Prešeren» v Bujlacu smo včeraj sledili pomembnemu kulturnemu dogodku. Na povabilo zavodnega sveta njeje srednje šole «Simon Gregorčič» iz Doline so namreč prišli v goste znani slovenski operni izvajalci Sonja Hočevar, Rajko Koritnik in Ladko Korošec, ki so ob spremljavi prof. Silvestra Miheličiča zapeli niz narodnih pesmi in opernih arij. Izvajanje ljubljanskih mojstrov je navdušilo občinstvo, saj so nekateri prvič v živo poslušali znane melodije opernih skladateljev Massenet, Rossinija, Puccinija, Donizettija, Verdija in Smetane. Tako da se poslušalci niso mogli nadejati lepih melodij in izvrstnemu izvajanju pevcev. Celoten spored je povezoval Ladko Korošec, ki je na spojitven način predstavil posamezne pesmi, oziroma arije. Ljubljanski operni pevci so imeli tudi že zjutraj koncert za ljubitelje šole «Simon Gregorčič» in kot zvečer poželi velik uspeh. Vsekakor gre pohvaliti pobudo dolinske srednje šole, ki s takimi prireditvami skrbi za kulturno rast svojih učencev. Najbolj učinkovit način so vsekakor take pobude kot včerajšnja, ko se mladi človek neposredno sreča z umetnikom in tako spozna usvo lepoto določene umetniške vrste. (mč)

JUTRI V AVDITORIJU S skladbami Vivaldija se nadaljuje «nedeljski koncerti»

Jutri, 5. novembra, ob 11. uri bo v Avditoriju drugi «nedeljski koncert». Na njem bodo nastopili: flautistka Patricia Dunckerley, bobist Alessandro Bonelli, violončelist Giorgio Selvaaggio, fagotist Riccardo Albanese in čembalist Severino Zammerini. Predavalji bodo nekateri od Vivaldijevih «Concerti a cinque», v katerih prihaja do izraza vsa skladateljeva fantazija. «Nedeljski koncerti» so že stara tradicija za naše mesto; privedlo jih je gledališče Verdi s sodelovanjem Ral. dnevnika Il Piccolo in Teatra Stabile iz Furlanije - Julijske krajine. Namenjeni so čim širši publiki, zaradi česar bo treba za vstopnico odšteti le 500 lir.

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH pripravljata za člane ZADRUGNI PRAZNIK ob 70-letnici obstoja

Vsa slovesnost bo v prostorih restavracije Volnik v Repnu jutri, 5. novembra 1978, z začetkom ob 10. uri. Po slovesnosti so vsi udeleženci vabljeni na družabno kosilo.

Šolski skrbnik v razgovoru s starši, ki so zasedli prostore

PO POTRĐITVI MAJSKEGA «PREHODNEGA NAČRTA» OBČINE

Zaustavljeno množenje trgovin z blagom za široko potrošnjo

Možne izjeme le za novonaseljena področja - Za ostale blagovne tabele niso postavili zgornjih meja skupne prodajne površine

Trditve, da je v našem mestu in na vsem občinskem ozemlju preveč trgovin, in sicer tako v splošnem, kot tudi upoštevajoč posamezne vrste blaga v prodaji, ne izhaja samo iz površnega občutka prenatrpanosti, ki ga vsak pridobi ob sprhedu po naših ulicah in trgih, ampak iz točno določenih podatkov in iz razmerij med številom prodajal in prebivalstvom. Te podatke navajata tudi majski sklep tržaškega občinskega sveta, s katerim so (v pričakovanju dokončnega načrta za ureditev trgovinske mreže) vsaj zavezili kaotično množenje obratov in njih osredotočanje v strogem mestnem središču (ta sklep smo v bistvenih obrisih obrazložili v četrtkovi številki).

Po mnenjih, ki so se veljavni v drugih italijanskih mestih in ki so osnovana na razmerjih med prodajno površino za posamezne vrste blaga in številom prebivalstva (na primer za trgovine z jestvinami naj bi bil optimalni količnik 0,06 kv. m na prebivalca, za veleblagovnice pa 0,1) je z enostavnimi računskimi operacijami lahko ugotoviti, da je v Trstu maksimalna prodajna površina že presežena pri vseh vrstah blaga. Presežek je, kot je bilo pričakovati, največji pri trgovinah s konfekcijo, pri katerih je približno 10 odstotkov prodajne površine preveč, tako v strogem mestnem središču (nova razmejitve dveh trgovinskih con je razvidna iz slike), kot tudi na ostalem občinskem ozemlju. Občinski sklep, ki je pred kratkim postal učinkovit po potrditvi pokrajinskega nadzornega odbora, omejuje maksimalne prodajne površine za blago široke potrošnje, to se pravi za tiste blagovne tabele, ki vključujejo vrste blaga. Sem pristojeva jestvine, meso, ribe, sadje in zelenjavno, olja in maslo, jabolka, slaščice, blago, ki se prodaja v obratih, ki imajo površine več kot 400 kv. m (vleblagovnice) in konfekcijo, ki obsegajo prvih 9 blagovnih tabel in njihove podrazdelke. Odslej bo torej skoraj nemogoče dobiti ob občine dovoljenje za odpi je novih trgovin s takim blagom, razen v primeru (malo verjetnem), da nekaj istovrstnih obratov zapre, ali pa izjemoma v novonastajajočih naselbinah (razen konfekcije in veleblagovnic).

V prehodni dobi, do vstopa v veljavno dokončnega trgovinskega načrta, ki je šele v izdelavi, bo torej še možnost postaviti nove obrate le za prodajo tekstila, obutve, pohištva in gospodinjskih strojev, tehničnih artiklov, drogerijskega in cele vrste drugega blaga (od krzna in kristala do fotografski. aparatov in v splošnem blaga, ki ni za široko potrošnjo), ki je vključeno v znezaščiten» blagovne tabele. Posebno ureditev, ki je zadnji sklep ne zadeva, imajo seveda lekarne, tobakarne, bencinske črpalke, javni lokali s policijskim dovoljenjem in kinematografi.

Na pobudo tukajšnjega Inštituta za preučevanje in informacije o evropskih skupnostih bo v sredo, 8. novembra, ob 18. uri v dvorani Ul. S. Nicolò 6 javna predstavitev

Središče mesta, kjer ne bo več kaotične trgovinske mreže

GLASBENA MATICA — TRST s sodelovanjem

STALNEGA SLOVENSKEGA GLEDALIŠKA KULTURNI DOM V TRSTU

danes, 4. novembra 1978, ob 20.30
jutri, 5. novembra 1978, ob 16.00

GOSTOVANJE BALETNEGA ANSAMBLA SNG iz Ljubljane

J. GREGORC: ZICA
A. von WEBERN: WEBERN - DUET
G. BIZET - R. ŠCEDRIN: CARMEN

Prodaja vstopnic jutri, 4. novembra 1978 od 10.30 do 12.30 ter eno ur pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma. — Vstopnice s popustom za abonente GM in SSG.

Gledališča

ROSSETTI
Danes ob 20.30 red prosti, Tullio Kezich: «La coscienza di Zeno» I. Sveva. Režija Franco Giraldi. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti 2 in abonajni v depozitu.

Od 7. novembra «La duchessa di Amalfi» Websterja, v izvedbi Teatra Stabile iz Turina. V abonajni: kupon št. 2. Rezervacije do ponovne dne 11. novembra.

AVDITORJI
Danes, 3. novembra, ob 20.30 Jože Silvani v recitalu «Et tristicin in carega». Režija Filippo Crivelli. Za abonente izjemno 50 odst. popusta. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti 2.

Jutri, s pričetkom ob 11. uri bo koncert skladb Antonia Vivaldija. Kratke uvode k izvajanju skladb bodo podal Severino Zannierin. Na sporedo bodo «I concerti a cinque».

TEATRO STABILE
Pri osrednji blagajni v Pasazi Protti, v solah ter v raznih društvih so v prodaji abonajni za gledališko sezono 1978-79 (osem predstav). Zadnji teden.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 4. novembra PRAZNIK ZMAGE
Sonce vzhaja ob 6.49 in zahaja ob 16.48 — Dolžina dneva 9.59 — Luna vzhaja ob 15.24 in zahaja ob 20.06.
Jutri, NEDELJA, 5. novembra ZAHAR

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 16 stopinj, najnižja 13, ob 13. uri 16 stopinj, zračni tlak 1039 mb rahlo padajo, vlaga 55-odstotna, nebo skoraj jasno, veter vzhodnik severovzhodnik 25 km na uro, morje rahlo razgubano, temperatura morja 15,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
Dne 3. novembra sta se v Trstu rodila 2 otroka, umrlo pa je 23 oseb.

BODILA STA SE: Massimiliano Severi Mannelia, Erica Riosa.
UMRLI SO: 69-letni Orfeo Cecchini, 85-letna Assunta Stropolo vd. Lesizza, 88-letni Giovanni Sfiligoj, 3 mesece stara Natascia Zamparo, 55-letna Eufemia Bosazzi vd. Nemaz, 76-letna Maria Mladossich vd. Alessio, 69-letna Carolina Brunner vd. Massi, 80-letni Alberto Richter, 87-letna Anna Maria Kette vd. Norio, 75-letni Ubaldo Varin, 75-letni Argento Velocina, 75-letna Margherita Varin vd. Basile, 66-letni Sergio Petrovich, 75-letni Servolo Mancin, 89-letna Giovanna Stanic vd. Jamskec, 63-letni Albino Kocjanec, 64-letni Bruno Silvestri, 86-letna Maria Medizza vd. Sacher, 72-letna Lidia Clappis vd. Giotta, 76-letna Ermenegilda Plego por. Leonarduzzi, 56-letni Paolo Benco, 62-letni Luigi Furlan, 80-letni Giusto Fagnanel.

DNEVNA SLUŽBA LEKARNA
(od 8.30 do 20.30)
Trg Ospedale 8; Istrska ulica 35; Miramarski drevored 117; Ul. Combi 19.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Largo Piave 2; Borzni trg 12.

NOCNA SLUŽBA LEKARNA
(od 20.30 dalje)
Largo Piave 2; Borzni trg 12.

ZDRAVSTVENA DEZURNNA SLUŽBA
št. 732.627
Nocna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7 ure; telefon v predprazničnih in prazničnih dneh dnevnica in nocna služba deluje ne pretrgoma od 7 ure dneva po praznični dni. To velja za zavarovance INAM INADEL, ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

LEKARNE V OKOLICI
Boltunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje: Zgonik: tel. 225-596; Nabrezina: tel. 200-121; Seljan: tel. 209-197; Zavrle: tel. 213-137. Bilje: tel. 271-124.

Mali oglasi
ISCEM dve sobi po možnosti z domačo hrano. Anton Mihelič — akademski slikar — penzion Habrie - Tarvisio città.
VW GOLF LS 1600 75 HP letnik 1976 v odličnem stanju prodam zaradi preselitve. Telefon (040) 826759.
URADNICA sama, diskretna isče eno ali dvosobno stanovanje opremljeno ali ne s centralno kurjavo po možnosti v centru. Plača vnaprej. Tel. urad — Franca — 61-034.
CARLI VIRGILIO sponoža vsem prijateljem in znancem, da je odprl novo prodajalno vseh vrst starih in novih avtomobilov. Na zalogi 500 68, 72; 850 68; A 112 72; NSU 1200 72; Mercedes 200 D 70; 124 coupé 1900 74; AR 1300 75; 1500 C 66; 1500 73; 128 71; 124 68 in še druge na izbiro. Obiščite nas v sosednji ulici Brigata Casale št. 7, tel. 826094.
TEHNIČNA RISARKA s trinajstletno prakso išče polnoletno zaposlitev, tudi honorarno. Telefonirati na številko 213034.

GORICA, Korzo Italija 76
tel. 81-032

TEKNOMEČ
PISALNI STROJI — STROJI ZA FOTOKOPIRANJE — OFFSET POHISTVO ZA URADE PISARNISKO POHISTVO SERVIS IN TEHNIČNA POMOČ

Priznana mednarodno avtoprevoznisko podjetje
LA GORIZIANA
GORICA — UL. DUCA D'AOSTA 180 tel. 28-45 GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Priznana mednarodno avtoprevoznisko podjetje
LA GORIZIANA
GORICA — UL. DUCA D'AOSTA 180 tel. 28-45 GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Priznana mednarodno avtoprevoznisko podjetje
LA GORIZIANA
GORICA — UL. DUCA D'AOSTA 180 tel. 28-45 GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Priznana mednarodno avtoprevoznisko podjetje
LA GORIZIANA
GORICA — UL. DUCA D'AOSTA 180 tel. 28-45 GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Priznana mednarodno avtoprevoznisko podjetje
LA GORIZIANA
GORICA — UL. DUCA D'AOSTA 180 tel. 28-45 GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Priznana mednarodno avtoprevoznisko podjetje
LA GORIZIANA
GORICA — UL. DUCA D'AOSTA 180 tel. 28-45 GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Poenoteno izplačevanje državnih pokojnin

Tržaška uprava zakladnega ministrstva sporoča, da bodo v novembru poenotili državne pokojnine, ki trenutno zapadejo vsak mesec 5. in 12. v novembru bodo izplačali tudi dodatne za obdobja od 6. 11. 1978 do 30. 11. 1978 in od 13. 11. 1978 do 31. 11. 1978. V decembru bodo začeli z izplačevanjem pokojnin od 1. dneva za padlega meseca in nato postopno nadaljevali upoštevajoč vrsto in čisti znesek pokojnin. Datum izplačanja bo označen na izdanem čeku.

Industriji iz treh Benecij pristopili k tržaškemu združenju prazilcev kave

V našem mestu so se tri dni sestali največji prazilci kave iz treh Benecij. Na sestanku so med drugim ratificirali sklep o pristopu k združenju trgovcev in industrijev s področja kave iz Trsta. Na sestanku so obravnavali tudi nekatere organizacijska vprašanja in zavzeli odklonilo stališče do nove norme, ki določa, da mora po novej sprejeti vsako posiljiko kave spremljati lista (bolletta di accompagnamento). Prazilci v tej zvezi poudarjajo, da je norma nejasna in da bi različne interpretacije njenega dometa lahko vplivale na ceno proizvoda.

Danes, 4. novembra, bodo ob 18. uri v umetniški galeriji Rettorio Tribbio na Piazza Vecchia 6 odprli razstavo del jugoslovanskega slikarja Milana Goldschmieda. Milan Goldschmied se je pred nekaj leti preselil v Italijo, kjer je z uspehom razstavljal v raznih mestih. Ob tej priložnosti so izdelali tudi katalog, ki ga je izdelal Enrico Crispolti. Milan Goldschmied bo v galeriji Rettorio Tribbio razstavljal do 17. novembra.

Pisma uredništva

Uredništvo Primorski dnevnik Povsem soglašam z dr. Avgustom Sfiligojem kar je zapisal v torkovnem Primorskem dnevniku o Bajcu in drugih dogodkih v Padovi. Ne bo pa držala njegova domneva, da Maks Rejec ni osebno šel k Bajcu, češ, da sta bila sprta. Da je Rejec napisal dr. Sfiligoju nekaj obvestil, da mu predi konfamacija, je bilo zato, ker se je Maks Rejec bal sam opraviti naloženo mu nalogo in ga zaradi tega tudi ni maral spremljati na Goriško. Ta noja trditve se opira tudi na nek dogodek v istem letu 1928, ko ga je prof. Zorko Jelčič poslal k Francu Fortunatu iz Volč v zvezi z neko akcijo s točnimi podatki, kje in kdaj naj bi se akcija izvršila. Namesto k Fortunatu je Rejec prišel k meni v Tolmin in mi obesil to haljugo na pleča, na čeprav je vedel, da je akcija strogo konspirativna. Še drugo se je mi pripetilo. O tem ste lahko brali v Planinskem vestniku. V Gorici so se domenieli, da spravijo neko študentko v Jugoslavijo, kjer naj bi nadaljevala študij. Nalog je dobil Maks Rejec. To je bilo jeseni leta 1927. Pa se javi pri meni Rejec in mi enostavno dikira, kod, kdaj in s kom bom ponoči spravil dekle v Bohinjko Bistrico. Do takrat se nisem nikogar peljal čez mejo. Tudi za pot nisem vedel, ki je bila skrita in znana le kontrabantarjem. Šlo je. Leta 1928 je bil zadnji študentski kongres Adrijne spet v Trmestovkem gozdu. Bajc se je udeležil, Rejec pa ne. Še isto leto se je umaknil na varno. Slavko Tuta

Pospešiti parlamentarno razpravo in sprejeti globalni zaščitni zakon

Pripombe na račun zaprtih sil, ki ovirajo delo rimske komisije - Beneški Slovenci zagotoviti enakovreden položaj kot Slovincem na Tržaškem in Goriškem

Slovenska kulturno - gospodarska zveza je v zadnjem razdobju sklicala večje število sestankov, na katerih je pojasnila svoja gledanja na aktualna politična vprašanja, ki so se po podpisu osimskega sporazuma pojavila v naši deželi in ki prav od blizu zadevajo slovensko narodnostno skupnost. Tako na Tržaškem, tako tudi na Goriškem, kjer je teritorialni odbor SKGZ za Goriško politična dogajanja v zvezi z Osimom in globalno zaščito uporabljal kot priložnost, da se predstavi javnosti s svojimi stališči in zahtevami.

Sestanek, ki je bil v sejni dvorani v UL Malta, je odprl tajnik TO SKGZ Aldo Rupel, ki je opisal namen sestankov SKGZ v številnih vprašanjih, ki jih doživljamo v Trstu. Priložilo je ob tem dejal, da so se demokratične stranke premalo zavdale resnosti položaja in da niso upoštevale alarmnega zvonca, ki ga je predstavljal izid referendumov v Trstu. Na valu protiosimske, protislovenske in protijugoslovanske gonje Liste za Trst, misoavec in radikalni, se je upočasnilo tudi delo rimske komisije za globalno zaščito. Vlada je sprejela dloglasni dekret, ki zmanjšuje stopnjo naših sedanjih pravic, dekret, ki je bil kasneje umaknjen, kar pa zadeva Beneško Slovenijo, pa je s podporo strank, ki še ne razumejo našega položaja, dosegla, da silo v Beneciji skušajo zavirati naravni proces narodnostne identitete, ki ga vodi beneška družba, da bi postala Beneška Slovenija enakovredna in globalno zaščiten del slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Priložilo je navzoče seznanil s pozorovi med vsemi slovenskimi političnimi silami o potrebi novih pritiskov na Rim, da bi začel razpravo o zakonskih osnutkih ter jo sklenilo do prihodnje pomladi s sprejemom zaščitnega zakona. Reč je s sprejemem bil zato postavljen, ker se bo z volitvami v evropski parlament politična aktivnost usmerila drugam. Globalno zaščito potrebujemo zato, da je dejal Primožič, ker imamo Slovenci samo zakon o solstvu in slovenskih imenih ter nujno potrebujemo celovito zaščito, če se hočemo normalno in v miru razvijati.

Gorazd Vesel je dejal, da s takšnimi sestanki TO urečuje na obnem zboru SKGZ izrecno zahtevo po večji javni navzočnosti zveze ter boljši informiranosti naših ljudi o njenem delu in stališčih. Dejal je, da je tok dogajanja povzročil pravilnost ocene SKGZ takoj po začetku protiosimske gonje v Trstu, da bomo Slovenci prva žrtev nasprotovanja konservativnih sil izvajanja tega mednarodnega dogovora. Aldo Rupel je opisal akcijo beneških društev, da izpodbijajo manever videmske krščanske demokra-

SESTANEK TO SKGZ V GORICI

Pospešiti parlamentarno razpravo in sprejeti globalni zaščitni zakon

Slovenska kulturno - gospodarska zveza je v zadnjem razdobju sklicala večje število sestankov, na katerih je pojasnila svoja gledanja na aktualna politična vprašanja, ki so se po podpisu osimskega sporazuma pojavila v naši deželi in ki prav od blizu zadevajo slovensko narodnostno skupnost. Tako na Tržaškem, tako tudi na Goriškem, kjer je teritorialni odbor SKGZ za Goriško politična dogajanja v zvezi z Osimom in globalno zaščito uporabljal kot priložnost, da se predstavi javnosti s svojimi stališči in zahtevami.

Sestanek, ki je bil v sejni dvorani v UL Malta, je odprl tajnik TO SKGZ Aldo Rupel, ki je opisal namen sestankov SKGZ v številnih vprašanjih, ki jih doživljamo v Trstu. Priložilo je ob tem dejal, da so se demokratične stranke premalo zavdale resnosti položaja in da niso upoštevale alarmnega zvonca, ki ga je predstavljal izid referendumov v Trstu. Na valu protiosimske, protislovenske in protijugoslovanske gonje Liste za Trst, misoavec in radikalni, se je upočasnilo tudi delo rimske komisije za globalno zaščito. Vlada je sprejela dloglasni dekret, ki zmanjšuje stopnjo naših sedanjih pravic, dekret, ki je bil kasneje umaknjen, kar pa zadeva Beneško Slovenijo, pa je s podporo strank, ki še ne razumejo našega položaja, dosegla, da silo v Beneciji skušajo zavirati naravni proces narodnostne identitete, ki ga vodi beneška družba, da bi postala Beneška Slovenija enakovredna in globalno zaščiten del slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Priložilo je navzoče seznanil s pozorovi med vsemi slovenskimi političnimi silami o potrebi novih pritiskov na Rim, da bi začel razpravo o zakonskih osnutkih ter jo sklenilo do prihodnje pomladi s sprejemom zaščitnega zakona. Reč je s sprejemem bil zato postavljen, ker se bo z volitvami v evropski parlament politična aktivnost usmerila drugam. Globalno zaščito potrebujemo zato, da je dejal Primožič, ker imamo Slovenci samo zakon o solstvu in slovenskih imenih ter nujno potrebujemo celovito zaščito, če se hočemo normalno in v miru razvijati.

Gorazd Vesel je dejal, da s takšnimi sestanki TO urečuje na obnem zboru SKGZ izrecno zahtevo po večji javni navzočnosti zveze ter boljši informiranosti naših ljudi o njenem delu in stališčih. Dejal je, da je tok dogajanja povzročil pravilnost ocene SKGZ takoj po začetku protiosimske gonje v Trstu, da bomo Slovenci prva žrtev nasprotovanja konservativnih sil izvajanja tega mednarodnega dogovora. Aldo Rupel je opisal akcijo beneških društev, da izpodbijajo manever videmske krščanske demokra-

V sedanjem trenutku, ko je zelo težko najti delo v mali ali veliki tovarni za mlade, ki zapuščačo šolo, je ohranitev vsakega delovnega mesta za doslej že zaposlene zelo važna in je celo življenjskega pomena. To so izpricali na včerajšnji manifestaciji po goriških ulicah tekstilni delavci vseh tovarn na Goriškem, z njimi so bili v sprevedu in na shodu na Travniku solidarni študentje vseh goriških sol, tudi slovenskih, zastopstev drugih tovarn iz Gorice in Trziča, zupani številnih občin s praporji, trgovci, ki so v času manifestacije zaprli svoje trgovine.

Textilna industrija je v krizi po vsej državi. Vlada je izdelala tako imenovani tekstilni nacrt, ki so ga sindikati zavrnili. Kriza je tembolj občutna, ker je v tovrstni industriji zaposlenih veliko ljudi, predvsem ženske delovne sile. V povojnem času so na Goriškem zaprli precej tekstilnih tovarn, drugod pa so zmanjšali delovno silo. V podgorški predlinici je pred desetimi leti bilo približno 3 tisoč ljudi, danes jih je komaj polovica. Ne delajo več predlinice v Ronkah, ne dela več tovarna ogavice v Gradišču.

Na včerajšnji manifestaciji je bila izvirana zahteva za vsega prebivalstva nad opusti v teh tovarnah. V slovenski tekstilni tovarni teče postopek za odpuščanje 70 delavcev od skupno 350 zaposlenih. V podgorški tovarni lastniki ne sponožujejo junija letos sprejetega sporazuma o postopnem vračanju na delo tistih, ki so že precej časa v dopolnili blagajni. Smo spet pred zimo, kriza v tekstilnih tovarnah naše pokrajine se vleče že drugo leto. V včerajšnjem sprevedu smo videli precej slovenskih napisov in

ševanju določnih vprašanj, nesmiselnost izgradnje obvoznice čez tovarno SAFOG, načrtovana izgradnja jedrske centrale pri Soči lahko povzročijo nastanek lokalnih list, ki ne bodo odražale tradicionalnega pluralizma. Waltritsch je ob koncu nanizal tudi nekatere vprašanja, ki zadevajo otroška vrta v Štandrezu in Ronkah ter dvojezične napise.

Rupel, ki je sestanek sklenil, je sprejel predlog prof. Bratine, da bi podobne sestanke še sklicali ter se na njih pogovorili o sprotnih aktualnih vprašanjih.

JUTRI OB 20. URI
Gledališki večer v Štandrezu

Mladinski odsek prosvetnega društva «Oton Zupančič» in športnega društva «Juventina» priredi jutri, 5. novembra, ob 20. uri v prosvetnem domu Andreja Budala v Štandrezu igro «Ničia», ki jo je spisal Ula Lunderberg. Igrajo člani mladinskega odra, ki deluje v okviru Primorskega dramskega gledališča Nova Gorica. Igro je režiral Emil Aberšek. Štandreska mladina vabi k obisku.

NA VČERAŠNJI MANIFESTACIJI TEKSTILCEV

Še enkrat poudarjena nujna zahteva po ohranitvi delovnih mest v tovarnah

Po sprevedu je bil shod na Travniku - Udeležili so se ga tudi dijaki in zastopniki občin

Prizor z včerajšnje delavske manifestacije

transparentov, kar je tudi razumljivo, saj dela v obeh tovarnah precej naših ljudi. V sprevedu so bili tudi zastopniki levčarskih strank s svojimi zahtevami.

Na shodu na Travniku sta govorila Silvano Brezenc za tekstilne delavce in Giuliano Bon za sindikalno federacijo CGIL - CISL - UIL. Zahtevala sta spoštovanje obvez, preklic odpuščanj in večjo zavzetost delavne uprave pri reševanju krize.

Pravice stanarine na občinski seji

Po več kot dveurni razpravi je občinski svet v Gorici sinoči odobril načrt porazdelitve mesta v pet področij, ki jih predvideva zakon o pravnih stanarinah. Do tega je prišlo, potem ko so se o tem dogovorili načelniki skupin. Za načrt so glasovali zastopniki vseh strank razen misoavec, ki so bili protivi. Svetovalci so zatem tudi odobrili resolucijo, ki jo je prvotno predlagal komunisti Cocciani in ki je bila za tem dopolnjena. V njej je rečeno, da mora občina v najkrajšem času pripraviti socialni fond, s katerim pomagati revnim stanovalec, da mora uvesti pravično stanarino tudi v hišah, ki so njena last, in da mora sestaviti seznam tistih stanovanj, ki so prazna.

Razna obvestila

Društvo slovenskih upokojevcv — Gorica priredi družbeno srečanje za svoje člane na Krasu dne 16. novembra ob 12. uri v Velikem Reputu pri Škabarju. Prijave sprejemamo za goriške člane v UL Malta 2 dne 7. in 8. novembra od 10. do 12. ure.

Dne 2. novembra nas je nenadoma zapustil naš dragi

FRANC PETEJAN

Pogreb bo danes, 4. novembra, ob 14. uri iz mrtvašnice gozdiške bolnišnice na pokopališču v Sovodnjem. Zalostno vest sporočajo: žena Olga, hčerki Mirica in Nevenka z družinama, sin Egon, mati, brata Milenko in Mirko z družinama in drugo sorodstvo

OB 60-LETNICI ZAKLJUČKA PRVE VOJNE

PREDSEDNIK REPUBLIKE PERTINI DANES NA SVEČANOSTI V REDIPUGLIJI

Po svečanosti bo na kosilu z vojniki v Gradišču - Popoldne bo imel govor v Vittorio Venetu

Na proslavi 60-letnice zaključka prve svetovne vojne, ki bo danes popoldne na stopenjski kosnici v Redipugliji, bo prisoten tudi predsednik republike Sandro Pertini. To bo prvi obisk letos poleti izvoljenega italijanskega predsednika v deželi Furlaniji - Julijski krajini, čeprav bo to le zelo kratek obisk. Predsednik bo prišel v Redipuglijo malo pred spominsko svečanostjo za padlimi v prvi svetovni vojni (ta se bo pričela ob 9.40). Po cerkvenem obredu in vojaški svečanosti bo predsednik republike šel v Gradišče, kjer bo na kosilu na svojo izrecno željo z vojniki tamkajšnje vojske čepavci iz prve svetovne vojne, čeprav je teh iz leta v leto iz razumljivih razlogov vedno manj.

Ob današnjih svečanostih ne bo v dopoldanskih urah dovoljen promet z motornimi vozili na cestah Zagraj - Ronke, Foggiano - Sempeter ob Soči, Sempeter - Ronke, Sempeter - Redipuglia, Doberdob - Redipuglia.

Poleg predstavnikov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, članov Mladinskega odbora pri Slovniški kulturno - gospodarski zvezi, bodo prisotni na seminarju tudi mladi predstavniki italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji.

Današnji seminar se bo pričel s predavanjem predsednika SKGZ Borisa Raceta na temo «Politična situacija v Italiji»; nato pa bo sledila javna tribuna: Pregled političnih dogodkov v svetu s poudarkom na izpolnjevanju določil osimskega sporazuma. Jutri zjutraj pa je naprej na spredu predavanje «Zgodovinska situacija po letu 1945 na območju Svobodnega tržaškega ozemlja». Sledila bo okrogla miza na temo «Sodelovanje med omejenimi OK ZSM in mladinci slovenske narodnostne skupnosti v Italiji». Seminar v Kopru bo prav gotovo pozitivno vplival na vsesplošno obogatitev omejenega mladinskega sodelovanja, ki zadobiva dan za dan širši okvir.

Skupni mladinski seminar v Kopru je sad dogovorov, ki jih je opravil Mladinski odbor pri SKGZ s štirimi omejenimi OK ZSM v preteklem obdobju. (ik)

Kino

Gorica
CORSO 17.00—22.00 «Grazie a Dio a venerdì». Donna Summer, The Commodores. Barvni film.
VERDI 16.30—22.00 «2001: odiseja nello spazio». Barvni film v režiji S. Kubricka.
VITTORIA 17.00—22.00 «American Graffiti». Barvni film.

Tržič
PRINCIPE 17.30—22.00 «Zombi». EXCELSIOR 16.00—22.00 «Bulldozers».

Nova Gorica in okolica
SOČA 18.00—20.00 «Nori dnevi». Jugoslovanski film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Vojna zvezda, ameriški film».

DEZURNNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna D'Udine, Trg sv. Franciška 4. Tel. 21-24.

DEZURNNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trzicu dežurna lekarna «Centrales», Trg republike, tel. 72-341.

Prispevki

Nameste cvetja na grob Franca Petejana darujejo Pjera in Danilo, Mirjam in Darij ter Laura in Mario 30.000 lir za PD Sovodnje.

Prosvetno in športno društvo Sovodnje izraža družini sojalne ob smrti dolgoletnega prosvetnega in javnega delavca Franca Petejana.

Ženski iniciativni odbor izreka najgloblje sojalne občete Franca Petejana ob bridki izgubi občeta Franca.

Nevenki, Miriči in Egonu izreka jo ob nenadni izgubi občeta iskreno sojalne prijateljice Pjera in Danilo, Mirjam in Darij ter Laura in Mario.

FRANC PETEJAN

Pogreb bo danes, 4. novembra, ob 14. uri iz mrtvašnice gozdiške bolnišnice na pokopališču v Sovodnjem. Zalostno vest sporočajo: žena Olga, hčerki Mirica in Nevenka z družinama, sin Egon, mati, brata Milenko in Mirko z družinama in drugo sorodstvo

Sovodnje, 4. novembra 1978

Ob drugi obletnici smrti predčega in nepozabnega

SLAVKA MARUŠIČA

se ga z žalostnim srcem in ljubeznivo spominjajo žena Ida, hčerke Elvija, Marina in Anita in sestre.

Doberdob, 4. novembra 1978

Ob drugi obletnici smrti predčega in nepozabnega

SLAVKA MARUŠIČA

se ga z žalostnim srcem in ljubeznivo spominjajo žena Ida, hčerke Elvija, Marina in Anita in sestre.

Doberdob, 4. novembra 1978

MED BENEŠKIMI EMIGRANTI V RUDARSKEM REVIRJU TAMINES V BELGIJI

Na desetletnico Zveze slovenskih izseljencev so se ljudje iz Beneške Slovenije pripravili

V Taminesu je kavarna, ki nosi ime po beneškem Matajurju - V njej govorijo v treh jezikih - Kaj meni Alfredo Čičigoj o delu zveze ter o izseljenstvu

TAMINES (Belgija) — «Cafe Matajur» je majhen, a prijeten, lepo opremljen lokal, kjer se človek počuti kot doma. Lastnica, gospa Marija, ga vodi z odlično roko in prijaznim nasmeškom na ustnicah, pomaga ji 16-letna hčerka Marija, ob sobotah in nedeljah pa pomaga še nekaj mladih prijateljic. V njem se najbolj govori po slovensko, pa tudi po italijansko in francosko. Lokal namerč ni, kot bi po imenu sodeč lahko mislili, nekje v Beneški Sloveniji, ampak aredi rudniškega predela Belgije, v Taminesu, nedaleč od Charleroi-a.

Toda ko vanj stopiš, se ti zdi, da si v osrčju Benecije. Na mizi, na razpolago klientom, dobiš «Novi Matajur», pa tudi «Rodno brud». Marsikdo ima težave z branjem slovensčine, zato pa mu prikoči na pomoč lastnica. Že šestindvajset let je minilo, odkar se je iz rodne Mersina preselila v Belgijo, toda domače govorice ni pozabila. Z razliko od drugih emigrantov je imela to srečo, da se je še kot otrok nekaj časa učila verouka pri don Kračin, kjer se je naučila brati in pisati po slovensko. Njena 16-letna hčerka in

živela, ko jo je mati peljala na počitnice v Benecijo, kjer lahko z vsemi govori jezik ki ji je najljubši, domačo govorico. Zanj je Benečija dežela sonca, prijateljev, počitnic, veselja. Ko bi imela možnost, bi se takoj vrnila. Toda možnosti ni.

«Cafe Matajur» je eno od obeh središč, kjer se v Taminesu zbirajo emigranti iz Beneške Slovenije. V Taminesu in okolici prebiva skupno okrog 9.500 ljudi, od katerih je več kot polovica izseljencev: iz Italije, Španije, pa tudi iz drugih držav južne Evrope. Toda samo Benečani tako krčevito tiščijo skupaj. Krajevna sekcija Zveze slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije je ena izmed prvih, ki so jih ustanovili, saj so začeli snovati že pred desetimi leti, se pravi v času, ko so zvezo uradno ustanovili v švicarskem mestu Orbe. Predseduje ji aktivni in poštvovalni Alfredo Čičigoj, po magaa pa mu skupnica ljudi, ki so imeli v prejšnjih dneh polne roke dela, ko so organizirali veliki praznik ob deseti obletnici obstoja Zveze slovenskih izseljencev. Nas, ki smo prišli iz Trsta, da bi videli, kako živijo in delajo naši emigranti v Belgiji, spremlja Toni Lauretig.

Njegova pot v emigraciji je zgledna: celih 19 let je delal v rudniku, sedaj pa uživa pokojnino, zraven pa še dela, tako da mu je z ekonomskega vidika kar dobro. Od petih bratov je samo on ostal v Belgiji, drugi so se že vrnili domov. Rudnike zapirajo, dela ni več. Od petih rudnikov, kolikor jih je bilo v Taminesu, je samo še eden odprt. In še tega nameravajo v kratkem zapreti, ker ni več rentabilen.

Na postojnih Taminesa je še videti sivo-rjavo skorjo, ki se je ustvarila zaradi dima iz rudnikov. Njena barva se povsem sklada s sivino podnebnja, saj tudi po cele mesece tu ne zasije sonce. Prav ta povsed prisotna sivina krta se najbolj prevzame, ko se pripelješ iz Italije, za katero šele tu razumesh, zakaj jo imenujejo deželo sonca. Od sedmih zvečer je tu že vse tih, po ulicah srečuješ le redko koga.

Sivo otočnost pa narekne pretrgata glasba in petje: pa smo že vedeli, da smo prišli na pravi kraj, na kraj, kjer se zbirajo emigranti in pripravljajo nedeljski praznik. Za to prilžnost so opustili belgijske navade in se do poznih ur pomudili ob glasbi in kozarcu vina ali piva z rojaki. ki so prišli iz drugih krajev emigracije ali pa iz Beneške Slovenije obiskat sorodnike in znance. Toda ni dela, ni zaslužka. V Belgiji je težko, delo je trdo, pa se vendar la živeti.

Toda mlada Marina se ni sprizavila z dejstvom, da bi preživela vse življenje v tujini. Najlepše renetke svojega življenja je pre-

«Cafe Matajur» v Taminesu. Druga z leve lastnica Marija Blasutig, ob njej v temnem puloverju njena hči Marina

Predsednik Iuganske sekcije Cencigh o možnosti vrnitve emigrantov domov

Sekcija Zveze slovenskih izseljencev v Taminesu je ena najstarejših in najbolj množičnih, saj je prav v Belgiji največ emigrantov iz Beneške Slovenije. V Taminesu pa smo srečali predsednika najmlajše sekcije, one v Luganu v Švici, Miadi Pio Cencigh, po rodu iz Platšič pri Tipani, tiskar pri italijanskem dnevniku «La Gazzetta del Ticino», nam je v kratkem razgovoru povedal, kako je prišlo do ustanovitve sekcije, kako deluje in kakšne cilje si zastavlja.

«Od nekajda sem se zanimal za zgodovino mojega rojstnega kraja in Beneške Slovenije, za njeno kulturo in tradicije. Moja prvotna zamisel je bila, da bi v rojstni vasi ustanovil društvo, ki bi čuvala domače tradicije in ki bi bila povezava z vaščani v tujini. V teh svojih prizadevanjih sem pred dvema letoma spoznal Ada Konta, ki mi je prvi povedal, da obstaja zveza slovenskih izseljencev in da ima široko razpredeno organizacijo. Tedaj sem spremenil svojo prvotno zamisel in se lotil snovati sekcijo v Luganu. Že prej sem poznal nekaj ljudi, ki so delali v Ticinu in ki so bili doma iz Beneške Slovenije. Takoj sem stopil v stik z njimi in jih kmalu pripravljal k sodelovanju. Preko znancev, pa tudi preko «Pogolaris Furlan», sem nato zvedel še za nekatere druge emigrante iz raznih krajev videmske pokrajine. Precej časa sem potreboval, da sem staknil njihove naslove, potem pa sem jih obiskal in tako mi je letos uspelo, da sem združil zadostno število ljudi za ustanovitev sekcije v Luganu.»

Kdaj pa je prišlo do ustanovitve? «Junija letos smo imeli nekakšno sicer neformalno srečanje, ki bi ga lahko imeli za ustanovo, na katerem smo tudi določili program dela. Sredi decembra pa nameravamo prirediti nekoliko bolj svečano srečanje, na katerega bomo povabili tudi predstavnike oblasti.»

Od kod pa so doma člani vaše sekcije? «Praktično so s celotnega področja videmske pokrajine, kjer prebivajo Slovenci. Med člani ima-

mo na primer sedem Rezijanov, kar se mi zdi važno, ker je Rezija nekoliko odrezana. V samem odboru pa imamo ljudi iz številnih občin: iz še omenjenega Rezija, pa še iz Barda, iz Tipane, iz Ahna in seveda iz Nadiških dolin.»

Kaj pa vaš program?

«Za sedaj smo zasnovali program za preostali del leta. Poudarek je seveda na rekreaciji. Tako smo na primer organizirali večerjo, na kateri smo se zbrali vsi in na kateri smo govorili o možnosti, da bi ustanovili slovensko šolo v Luganu. Imeli smo konkretno možnost, da bi to storili, žal pa je bilo premočno otrok, tako da smo morali to zamisel vsaj za sedaj opustiti. Res škoda, kajti naš veliki problem je, da ne znamo niti brati, niti pisati v slovensčini, to pa bi lahko bil prvi korak, da se to stanje poravi. Vsekakor pa veliko poudarjamo kulturni aspekt. Mene na primer zelo zanimajo knjige, ki opisujejo zgodovino in tradicije naše zemlje, ki jih sedaj premočno poznamo.»

Ali še prihajajo v Švico izseljen- ci iz Beneške Slovenije?

«Ne, že nekaj let ne beležimo novih prihodov. Mi vsi smo že dolgo v Švici. Jaz sam sem v Ticinu že sedemnajst let.»

Kaj pa povratki, ali se kdo vrača domov?

«Tudi tega za sedaj ni. Samo eden od Rezijanov se zdaj pripravlja na odhod. Vprašanje pa je zapleteno. Med nami je na primer marsikdo, ki se je oženil z domačinko, ali pa z Italijanko iz kakega drugega kraja Italije, vsekakor pa so se vsi tu živeli. Vsi imamo kolikor toliko dobre službe in dokaj gotovo delovno mesto, česar bi doma, v Beneciji, ne mogli imeti. Seveda pa ne vemo, kako bo v prihodnosti. Recesija je tudi tu v Švici stvarnost, zaradi česar moramo računati tudi na možnost, da bi nekega dne ostali na cesti.»

Pa ti, ali bi se rad vrnil?

«Tudi jaz sem se poročil s Švicarko, iz Lugana, ki ima tu star-

še ter je nanje zelo navezana. Ko ni bilo tega problema, bi se takoj vrnil. Tako pa ne morem. Imam tudi otroka, ki začnejo hoditi v šolo, kar predstavlja dodatno težavo.»

Kakšen ležak pa govori tvoj sin?

«Najprej seveda italijansko, saj je to materin jezik, v šoli pa se, kot vsi drugi švicarski otroci, učijo francosčine in nemščine. Sam pa mu skušam vcepiti tudi ljubezen do domače kulture, učim ga kratkih pesmic ali poezij, ki jih lahko tudi sam razume in moram reči, da kaže veliko zanimanje. Žal pa sem premočno časa doma, tako da gre to vse bolj počasi.»

Table with TV and radio program listings. Columns include channel names (ITALIJANSKA TV, JUGOSLOVANSKA TV, TRST A, KOPER, RADIO 1, RADIO 2) and program titles with their respective start times.

Predsednik sekcije Alfredo Čičigoj

11-letni sin sta se rodila že v emigraciji, toda oba lepo govorita in bereta v domačem narečju. Gospa Marija Blasutig ne misli več na vrtnice. Tu, v Taminesu, ima svoj lokal, ki ga je postavila na noge s težkimi, dolgoletnimi trtvarmi. Otroka hodita tu v šolo, mož pa ji je umrl v prometni nesreči pred tremi leti: srce ga je malo nazaj v rojstni kraj, ga je pri Vicenzi čakala smrtina past, avtomobilska nesreča, v kateri je bil na mestu mrtve. Gospa Marija ima še sorodnike v Beneciji; so le more, se odpravi tja na počitnice, predvsem zaradi otroka, da lahko vidita, kje je njuna mati preživela otroška leta. Toda tam ni dela, ni zaslužka. V Belgiji je težko, delo je trdo, pa se vendar la živeti.

Toda mlada Marina se ni sprizavila z dejstvom, da bi preživela vse življenje v tujini. Najlepše renetke svojega življenja je pre-

Predsednik sekcije v Luganu Pij Cencigh v razgovoru z našim dopisnikom

Pogovori o davkih

Predujmi davkov na dohodke 1978

Zadnjega v mesecu, 30. novembra, zapade rok za plačilo predujma na dohodke letošnjega leta za IRPEF (davek na dohodke fizičnih oseb) ter ILOR (krajevni davek na dohodke). Za pravne osebe (družbe, zadruga itd.) potече ok šest dni prej, torej 24. novembra. V zvezi s tem bomo na kratko povzeli glavna določila. Kakor je znano, mora vsak davkoplačevalec ob pologu prijave 740 računati dolgovane zneske za goraj omenjene davčine in jih oravnati (po odbitku akontacije, tj. je bila morda predujmovana v rejšnjem letu) na enem izmed ančnih okenc. Samoobdavčenje in strožno vplačilo je bilo uvedeno a IRPEF pred dvema letoma, le os pa je postalo obvezno tudi a ILOR.

0,25 odst. provizije. Poleg tega je bilo odpravljeno zamudno delo za sestavo davčnih seznamov. Kartele ostanejo v veljavi le za davkoplačevalce, ki niso smatrali za potrebno vplačati dolgovane zneske ob predvidenem času, kot bomo videli kasneje. Samoobdavčenje, ki je sad zamislil enega najboljših povojnih finančnih ministrov, sen. Visentinija, je dobro uspelo, saj so si davkoplačevalci napravili delo, ki je bilo prej pravzaprav opravilo uradništva in birokracije. Sedaj nameravamo samoobdavčevanje razširiti še na nekatere druge posredne davčine kot na primer na registrsko takso. Ob vsakoletni prijavi je davkoplačevalec plačal saldo celotne dolgovane davčine za leto, ki se nanaša na prijavo. Razume se, da množica davkoplačevalcev iz vrst odvisnih delavcev ne bo imela skrbi za samoobdavčevanje, kot tudi ne za predujmovanje, saj mu IRPEF sprti odteguje delodajalec, ILOR pa ne bremeni delovnih prejemkov. Doslje so vse ostale davkoplačevalce vabili k plačilu

s pozivom samo z zamudo enega leta in še tedaj je šlo vedno na obročno odplačevanje. Od tod sedanja obveznost, da se približno šest mesecev po prijavi vplača predujma na dohodke tekočega leta, sicer bi imeli obvezanci predolga nemora do prihodnje prijave. Splošno pravilo narekuje, da za oba dohodka mora predujmem znati 75 odstotkov zneska, ki ga izkazujeta samoobdavčenje ob zadnji prijavi. V okviru N prijave za 1977 leto ni ta znesek izrečno naveden, zato ga je treba na preprost način izračunati. V ta namen bomo odšteli od zneska, ki je naveden v vrsti 63 (čisti davek), znesek, ki je v vrsti 63. Do istega rezultata bomo prišli, tudi če bomo sesteli zneska v vrsti 64 (na račun 1977) ter v vrsti 66 (saldo za leto 1977).

Kdor računa, da bodo njegovi dohodki v letu 1978 nižji od lanskih (n.p. zaradi opustitve neke gospodarske dejavnosti), lahko svoj predujmem za oba davka ustrezno zniža. S prihodnjo prijavo se bo izračun poravnal. Opustitev predujma ni pravi prekretek, le da se kaznuje z globo ter z dodatnimi obrestmi, kar bomo z drugimi važnejšimi predpisi videli v prihodnjem sestavku. ST. OBLAK

Prvič prihaja v vaš dom Petdeset najlepših po izboru bralcev

Romani, novele in povesti najboljših domačih pisateljev in velikovno svetovne književnosti vam bodo pričarali svet in dogodke, osebe in pokrajine, usodne ljubezne in očarljive lepote iz raznih dežel in iz različnih obdobij človeške zgodovine. 30 del v 37 knjigah, ki izidejo letos in prihodnje leto, so na podlagi sodobno in strokovno pripravljene ankete izbrali tisoči bralcev in knjižničarjev iz vse Slovenije. V vaš dom prihajajo torej najboljša prijateljske slovenskih bralcev z ilustracijami naših najboljših slikarjev.

Večina del v zbirki PETDESET NAJLEPŠIH PO ZBORU BRALCEV je že doživela filmsko, gledališko ali televizijsko upodobitev, kar je najlepši dokaz, da so ta priljubljena leposlovnna dela pronicljiva globoko v zavest in v srca milijonov ljudi. 20 del za tretji letnik zbirke PETDESET NAJLEPŠIH PO ZBORU BRALCEV bodo izbrali naročniki prvih dveh letnikov, zatoro upamo, da boste tudi vi med njimi, saj boste lahko s pomočjo ankete lista izbrali po svojih merilih in občutkih o vrednosti literarnih pripovedi. Tako bo nova knjižna zbirka najbolj priljubljenih leposlovnih del postala vam in vašim otrokom najboljša prijateljica za vse življenje.

Petdeset očarljivih in vedno živih pripovednih del DRAGOCENA KNJIŽNA ZBIRKA PO ZELJAH BRALCEV

Ljubezno do dobre knjige in vedno žive umetniške besede je ena najglobljih in najzvestejših ljubezni, kar jih pozna človeštvo. In s takšno ljubeznostjo so naši zvesti bralci in knjižničarji iz vse Slovenije izbrali priljubljena pripovedna dela najboljših domačih in tujih mojstrov peresa za novo knjižno zbirko PETDESET NAJLEPŠIH PO ZBORU BRALCEV.

Z glasovanjem na podlagi strokovno pripravljene ankete, v kateri je sodelovalo več tisoč bralcev in knjižničarjev iz vse Slovenije, sta v naši založbi že pred leti nastali knjižni zbirki ZLATA SLIKANICA in ZLATA KNJIGA, ki sta doslej dosegli naklado 25.000 in 35.000 izvodov. Tedaj so mladi bralci odločili, katere izmed prebranih knjig sodijo v zbirko najboljših in najbolj ljubljenih knjig. Takrat pa so po najbolj sodobnem in demokratičnem načelu na podlagi ankete glasovali odrasli bralci in izkušeni knjižničarji za tista dela, ki so jim bila med vsemi prebranimi deli v letih 1975, 1976 in 1977 najbolj všeč. Izbrali

mladinska knjiga ljubljana

so naslednjih 30 del, ki bodo izšla v prvih dveh letnikih nove knjižne zbirke PETDESET NAJLEPŠIH PO ZBORU BRALCEV. Knjige so etnotno vezane v sodoben knjižniški material menorel, na naslovnih strani platnic pa je odlišen izrez ene izmed ilustracij, ki so v knjigi. V vsaki knjigi je od 10 do 40 ilustracij naših najboljših slikarjev.

ZBIRKO PETDESET BISTAVLJAJO NASLEDNJE KNJIGE:

- PRVI LETNIK — leto 1978
1. Fran S. Finžgar
2. Jurčič - Kersnik
3. Ivan Tavčar
4. Ivan Cankar
5. Prežihov Voranc
6. France Bevk
7. Ciril Kosmač
8. Giovanni Boccaccio
9. Alexandre Dumas
10. Lev N. Tolstoj
11. Maksim Gorki
12. Ernest Hemingway
13. Henri Charrière
14. Per Olof Ekström
15. Heinz G. Konsalik
...
DRUGI LETNIK — leto 1979
1. Josip Jurčič
2. Josip Jurčič
3. Josip Jurčič
4. Ivan Tavčar
5. Prežihov Voranc
6. Miško Kranjec
7. Beno Zupančič
8. Ivan Potrč
9. Anton Ingolič
10. Ivo Andrič
11. Lev N. Tolstoj
12. Jack London
13. Honore de Balzac
14. Archibald J. Cronin
15. Mario Puzo

JANKO LORENCI

Nevarne zdrahe

Ugandski predsednik Amin je Tanzanijo že pred dvema tednoma obtožil, da so njene čete vdrele na ugandsko ozemlje. Obtožbe in grožnje iz Kampale so se nato stopnjevale, Amin je celo zagrozil, da bo dal bombardirati tanzanijsko prestolnico Dar es Salaam. Tanzanija je bila dolgo zelo zadržana, toda zdajšnja izredna seja vlade, zasaganje prevoznih sredstev, mobilizacija čet in drugo kljub vsej nejasnosti položaja na meji med državama vzbujajo vtis, da gre med državama za resnejši spopad, kot je bilo videti sprva.

Opazovalci se v svoji nemoci, da bi prišli do podatkov iz prve roke, zatekajo k najrazličnejšim domnevam. Po eni naj bi šlo za odsev notranjih težav ugandskega režima. Po drugi naj bi šlo samo za upor nedisciplinirane enote — bataljona Simba, ki je bil stacioniran na jugu dežele ob tanzanijski meji, in ki je bil najpomembnejša opora bivšega podpredsednika Ugande generala Adrisija, za katerega se misli, da je bil ena izmed številnih žrtev Aminovih čistk, ki niso prizanesle niti vojski. Ta bataljon se je po tej verziji umaknil na tanzanijsko ozemlje in se pridružil številnim ugandskim beguncem, ki žive tamkaj. Tretja domneva ne izključuje možnosti, da je do sovražnosti prišlo po nenamerni vojaški praksi na ugandsko-tanzanijski meji, na katero je Amin odgovoril z nesorazmerno vneto. Slišati je celo trditve, da je konflikt s Tanzanijo za Amina samo pretežna, s katero bi rad odvrnil tujo pozornost od represalij, ki naj bi jih pripravil proti ameriškim državljanom v Ugandi (in glavnem gre za mislonarje in nekaj poslovnih ljudi), ker je nezadovoljen z nedavno oddelitvijo ameriške vlade, da proti Ugandi zaradi šumanitarnih razlogov — Amnesty International je pred kratkim objavila sporočilo, da je v času Aminove vladavine od leta 1971 naprej v čistkah izgubilo življenje 300.000 Ugandcev — uvedla trgovski bojkot.

Najsi so vse te domneve na še tako trdih nogah, pa najbrž ni naključje, da vseh po vrsti (tudi tiste iz afriških prestolnic) iščejo izvor konflikta na ugandski strani. Dasi bilateralni odnosi med sosedama vse od takrat, ko je Amin strmoglavil dotodnjega predsednika Oboteja, ki se je potem zatekel v Tanzanijo, kjer je še zdaj, nikoli niso bili idilični, sta se v spopad vendarle zapletli državi, ki uživata v Afriki in v svetu sloves z docela različnimi predz-

Svinec škodi živčevju naraščaja

Nevarna koncentracija industrijskih strupov v zraku nad Pururjem

OD DOPISNIKA TANJUGA

BONN, 30. oktobra — Vse gosteje koncentracija svinčevih hlapirov v zraku, ki obdaja industrijsko Porurje, škoduje živčnemu sistemu otrok.

To vznemirljivo opozorilo je pred kratkim objavil minister za delo in zdravstvo zahodnonemške dežele Severnega Porurja, Vestfalije, Friedrich Frithmann. Minister je še dejal, da je inštitut za higieno zraka in raziskave silikoz iz Düsseldorfa izmeril koncentracijo svinca na mernih zobeh 800 otrok v Duisburgu.

Zapaziti so tudi, da svinec ne zmanjšuje le inteligence, temveč tako rekoč sponemlja in škodljivo vpliva na živčni sistem, čemur sledi po navadi večja napadlnost otrok. Minister Frithmann je objavil ugotovitve teh raziskav, ki so trajale več let, hkrati pa je napovedal, da se bo treba odločiti za ukrepe, ki naj bi pripomogli, da se bo skupna koncentracija svinčevih hlapirov v ozračju tega industrijskega območja zmanjšala od 1230 na 350 ton na leto.

Svinčeni hlapi uhajajo v zrak večidel iz dimnikov številnih tovarn ter iz topilnic in jeklarn, vedno več pa jih tudi nastaja pri izogrevanju bencina v avtomobilskih motorjih. Zlasti se po postrlo tehnološko in administrativno nadzorstvo nad količinami svinčevih par, ki uhajajo iz avtomobilskih izpuh, a z nadaljnimi raziskavami naj bi zmanjšali koncentracijo svinca ob izogrevanju bencina. ZDRAVKO ILIČ

Po skritih poteh do antibiotikov

Obbolele svojce tihotapijo Zairčani v Burundi — Prepušeni usmiljenju

OD TANJUGOVEGA DOPISNIKA

ABIDJAN, novembra — Brž ko se spusti mrak, se od zairskih bregov jezera Tanganjike odlašajo vitke plote. Urni veslači so namenjeni k 30 kilometrov oddaljenim obalam sosednjega Burundija. Colni pristajajo skoraj neslišno, tako rekoč v predmestju Budjumbura. Tovor izkrcajo na obalo, nato pa spet brž potonejo v temo.

Gre za tihotapstvo? Da, a za tihotapjenje bolnikov, ki imajo kolero. Celotno zafrske razmere, kjer tihotapijo vse mogoče, je to hudo nenavadno stvar. Videti pa je, da je kar nekaj edina po, ki je preostalo, prevažajo zahodnih obal, ko poskušajo rešiti obbolele rojake. Kolera se je razpasla na širokih prostranstvih Zaira, pomoči je premalo, zdravniške ekipe prihajajo v okužene kraje ali pa tudi ne.

Sosednji Burundi, ki imajo tri milijone in pol prebivalcev, za zdaj še uspešno kljubuje. Prestolnica Budjumbura je dobro opremljena za boj proti tej nenavadni bolezni. Prav to botruje nočnim obiskom skrivnostnih čolnov z zairskih obal, ki tik pred mestom izkrcavajo in prepuščajo usmiljenju tamkajšnjega prebivalstva svoje najbližje, izčrpane obolile. Po smrtonosni žetvi v Tanzaniji, kjer je septembra pomrlo 700 ljudi, se kolera širi še v zahodni in osrednje dele celine. Tu dobro vedo, da v tako slabih sanitarnih razmerah kolera ne potrebuje veliko časa, da opravi pot, dolgo tudi po več tisoč kilometrov. Se zlasti, kar se sezona romanja na visku, a ta bolezen je, kot upravičeno domnevajo, prav z romanji začela v zairske države, kjer že od začetka januarja kljubuje ljudem in medicini.

Po epidemiji v Tanzaniji se je kolera razširila v vzhodne dele Zaira. Prodiranje v Kenijo so ustavili s kar najstrožjimi ukrepi vlade, ki se preventivno preprečila širjenje bolezni, leta pa je nadaljevala svoj pohod proti zahodu.

Vzrok je odločitev nekdanje predsednice vlade Indire Gandhi, da bo po porazu v okrožju Rae Bareilly marca lani znova skušala priti v predstavniki dom. Tako je Cikmagalur v resnici postal preizkusni kamen sodobnih političnih kosanj v Indiji, v katerih vladajoča džanata nastopa kot ustoličja pred diktatorskimi, »adnastijskimi in celo »stasističnimi« lami, bivša predsednica vlade in voditeljica najmočnejše opozicijske skupine pa kot »zagovornica reda in miru, preizkusnih političnih iljev države in blaginje revnih slojev«.

KAKO BOSTA VZLETELA

DRAGAN MILOSAVLJEVIĆ Arbeiter-Zeitung, Dunaj

Indirina bitka v Čikmagaluru

Čikmagalur bo prizorišče pomembnega volilnega spopada med džanato in Indiro Gandhi — Zakulisne poteze in predvolilne obljube — Indirina zmaga?

OD DOPISNIKA TANJUGA

NEW DELHI, 2. novembra — Čikmagalur, mirno okrožje indijske države Karnateke, še nikoli doslej ni doživel tolikšnega navala tujece kot konec oktobra in v začetku novembra letos. Skorajda ni uglednejše politične osebnosti v Indiji, ki se zdaj ne bi zanimala za to območje Indije, ki je sicer znan po dobri kavi, predvsem pa ni pomembnejše politične stranke, ki se še ne bi izrekala o dilemi, s katero se bo v kratkem soočila okoli 600.000 volivcev tega okrožja.

Po drugi strani pa se Indira Gandhi, čeprav je že vstopila v sedmo desetletje svojega življenja, vztrajno skuša vrniti v parlament, da bi dokazala, da je še vedno politička, s katerim Indija mora računati. Tako je ves čas na cestah Čikmagalurja in na dan obišče kakih 15 krajev ter govori posvoda, kjer naliči na skupino ljudi.

Predvolilna kampanja pa se spet omejuje na izjave in polemike, ki smo jim bili priča marca lani. Vladajoča džanata poziva volivce, naj »znova zavrnejo diktatorstvo in opozarja na volilne med izrednim stanjem, ki ga je Indira uvedla med junijem 1975. leta in marcem 1977. Pri tem džanata ne zbirja sredstev. Cela vrsta različnih žrtv izrednega stanja se je zgrnila v Čikmagalur; za Indiro Gandhi korakajo ljudje, ki trdijo, da so jih prisilno sterilizirali, oče nekoga študenta, ki so ga tedaj ubili, hči nekoga igralca, ki je umrl v zaporu...

Vladajoči džanati so v hihu pozabili na stara trenja. Celotno volno notranje opozicije Caran Sing, ki ga je Desai sredi leta izkličel iz kabineta, je podprl Virendro Patila. V pričakovanju izida volitev petega novembra so odločili tudi doigo napovedano prerazdelitev resorjev v kabinetu premiera Desai in imenovanje novih osebnosti na šest praznih položajev.

INDIRA GANDHI — Nov poskus uveljavitve na političnem prizorišču

natake in tekoče govori oba jezikla te države. Džanata je vključila v »siguro« tudi vse druge najmočnejše adute. Idejni tvornik vladajoče indijske stranke Džanaprakas Narajan je iz bližnjosti postelje pozval volivce Čikmagalurja, naj zavrnejo diktatorske sile. Več ministrov, vodilnih osebnosti džanata, obiskuje vasi, naselja in celo posamezne družine v okrožju in skuša prepričati prebivalstvo, naj voli za Virendro Patila, osebnost z neomadeževanim političnim ugledom, ki je bil na čelu države Karnateke v času, ko je bila Indira Gandhi predsednica vlade in ko je sam pripadal enotni kongresni stranki.

Po nenavadni logiki tukajšnjih političnih dogajanj se je v okrožju med drugim pojavil tudi obrambni minister Džagdivan Ram, da bi napadel Indiro Gandhi zaradi avtokratskega vedenja in

Mnogo ljudi v družbi s kozarcem

Statistični prebivalec CSSR popije letno devet litrov alkohola

PRAGA, 30. oktobra (Tanjug) — Češkoslovaška ni več takšna, kot je bila nekoč in kakršna, kot je svetovno vedno predstava o njej — dežela pivov. To je sicer še vedno prava toča med alkoholnimi pijanci, toda temu življuje, kakor ga označujejo ponekod, se bolj in bolj pridružujejo močnejše pijače. Pred dvema letoma je povprečni Čehoslovak popil ob 143 litrih piva še nad sedem litrov žganih pijač in vsaj 16 litrov vina.

Tak pogosto opozarja na posledice množične tovaršije s kozarcem. Skoraj 5000 zakonovih zvez se letno razbije, ker je eden izmed zakonov alkoholik, tri izmed desetih kaznivih dejanj se zgodijo pod vplivom alkohola, po svetu zbolijo zaradi alkohola po šest ljudi na 100 tisoč za cirozo jeter, na Češkoslovaškem pa 16.

Po podatkih posebnih svetovnih samo na Češkem pretirano pije nad 120.000 ljudi. Pred tremi leti — novejših podatkov še ni — so v CSSR potrošili za alkohol skoraj 19 milijard kron, kar je po uradnem tečaju 3,5 milijarde dolarjev. V družinskem proračunu to pomeni dve povprečni mesečni plači ali petino izdatkov za hrano.

Vlada je predlagala, skupščina je sprejela nov zakon o zaschiti pred alkoholizmom. Eden praskih listov je alkoholizem razložil z naraščanjem družbenega standarda in blaginje, drug list pa je drugače opozoril na resnost pojave: »Alkoholizem upravičeno ocenjujemo kot pojav, ki zavira krepitve in razvoj družbe ter povzroča družbeno, gospodarsko, moralno in zdravstveno škodo, s tem pa ogroža graditev razvite socialistične družbe.«

Šibka perujska levica

Polarizacija političnih sil po junijskih volitvah v ustavodajno skupščino je najbolj prizadela leve skupine

OD NASEGA POROČEVALCA

LIMA, novembra — Silovita polarizacija političnih sil, do katere je prišlo po junijskih volitvah v perujsko ustavodajno skupščino z enoletnim mandatom, je nedvomno močnejše prizadela leve in skrajno leve politične struje kot na politični center in desnico, se pravi najmočnejši politični stranki, ameriško ljudsko revolucionarno zvezo in krščansko ljudsko stranko, ki imata v skupščini skupaj 62 od 100 poslanskih mest.

Dobros del levega perujskega političnega spektra se te raznolikosti in razbitosti brkone zaveda, saj je bilo v zadnjem času zaslediti vrsto pozivov k ustanovitvi enotne leve politične fronte, ki naj bi se združila pod imenom ljudska fronta. Ta fronta naj bi po idealnih zamislih združevala vse leve politične stranke, skupine in frakcije, od zmernih pa do skrajnih, trokistično in anarhistično obarvanih, s čimer bi se predstavila kot široka fronta, ki združuje interese delavskega, kmečkega, študentskega prebivalstva, izobraženstva in dela srednjega sloja.

Ustanovitev ljudske fronte s trdno zaslombo med širokimi sloji prebivalstva bi silekoplej okrepila pozicije levih strank in frakcij v ustavodajni skupščini, po drugi strani pa bi povečala možnost fronte za uspeh na prihodnjih parlamentarnih volitvah, ki naj bi bile prihodnje leto ali pa čez dve leti, če se svedra te volitve sploh bodo. Vendar, kako te pozive k enotnosti uresničiti v praksi in združiti izredno peker spekter levih in skrajno levih strank?

Levičarske stranke, ki so zastopane v začasnem parlamentu, so sklenile dogovor, da bodo v konstituentni uskljevalne stališča in da bodo enotno nastopale, za kar skrbi poseben medstrankarski odbor. Kljub takšnemu dogovoru pa se tudi v ustavodajni skupščini slišijo določaj različne leve intonacije in poudarki, od skrajno zagnanih in bojevitih, češ da

je v Peruju dozorel čas za temeljito socialno in družbeno revolucijo brez socializma in obojenih sil, pa do bolj umirjenih, ki jih poskušajo spretno izkoristiti APRA in jih speljati na svoj tir, ko se predstavljata za levi center, oziroma za demokratično levico.

Spremljivo razpoloženje in položaj na levičarski ponazarja tudi dejstvo, da se morata največji levičarski grupaciji, fronta delavcev, kmetov, študentov in ljudstva (FOCEP) in združena demokratska fronta (UDP), ki sta obe sestavljeni iz heterogenih političnih struj, na vse kriplje truditi, da se njune vrste ne bi razbile. Očitno pa je, da ne gre brez rivalstva med tema levima, ali celo skrajno levima političnima frontama, saj so samo v zadnjem času izstopile iz UDP tri majhne skrajno leve frakcije in se pridružile FOCEP.

Mimo tega obstaja globok ideološki razdor med večinsko, prosovjetsko komunistično partijo (PCP ali PCPM) in manjšimi komunističnimi frakcijami, ki je posledica nasprotij med sovjetsko in kitajsko KP in različnih pogledov na notranji perujski razvoj. Kaže, da so si komunistične frakcije od najbolj radikalnih, kot sta komunistična revolucionarna avantgarda (VR-PC) in komunistična partija rdeča domovina (PC-Patria Roja) in do zmernih, revolucionarne komunistične partije (PCR) ter združene komunistične partije (PC-U), edino enotne v obsodbi večinske partije, ki jo v en glas obtožuje

je, da je agent socializma, perzalizma. Tukaj pa je enotnost konec. Frakcionastvo je na sploh verjetno najbolj razširjena in težko ozdravljiva bolezen perujske levice, kar ne poseled dokazuje tudi to, da se je revolucionarna socialistična stranka (PSR), ki sta jo pred komaj dvema letoma ustanovila upokojena generala Leonidas Rodriguez in Oscar Alarcio, po volitvah, na katerih je dobila 6 poslanskih mest, razcepila v frakciji pristave Leonidasa Rodrigueza in v radikalno komunistično-leninistično revolucionarno stranko. To frakcijo vodi Antonio Aragon in se je pridružila UDP, medtem ko se je Leonidas Rodriguez s svojo frakcijo in še dvema poslancema PSR neformalno pridružil FOCEP.

Ze ta bežen pregled leve politične scene zadošča za ugotovitve, da so leve struje zaradi frakcionasijskih bojev hudo razkrojene in zato tudi veliko manj učinkovite, kot pa bi lahko bile. Poziv k ustanovitvi enotne leve ljudske fronte se zdi v sedanjem položaju skorajda utopičen, vsakakor pa sila težko uresničljiva. Seveda vse to ne pomeni, da je demimo APRA povsem monolitna politična sila, saj je znano, da so tudi znotraj te stranke boji med desnim in levim krilom, ki je izrazito socialdemokratsko usmerjeno. Ti boji pa vsaj za zdaj ostajajo brez večjih posledic navzven zaradi stroge strankarske discipline. AVGUST PUDGAR

SPODREZAN FRAK

Preden bodo v Saliburyju zaprti trgoviniki, poskušajo rodejiski podjetniki iztržiti, kar se da, tudi iz somraka belih bogov. Na zahodnih zbiralskih trgih dosega visoko ceno odklonjanja in kovanci iz obdobja enostranske rodejiske neodvisnosti ter drugi predmeti, ki jih zdaj ponujajo zbiralec na vrni borzi belih spominov. V Saliburyju, na primer, ni mogoče dobiti rodejiske zastave, ker je v Londonu dosegla ceno 100 funtov. Turška »Smith and Gurlocke, ki jih šiva in prodaja po 8 funtov, je povečala proizvodnjo, da bi zadovoljila povpraševanju. Znanka s podobno kraljice Elizabete in napisom neodvisnosti je težko dobiti, zamika Churchill 1965 pa je vredna že 2500 funtov.

● Bikoborba v klavnici V bikoborbi proti lastni polji je bil v klavnici irorenskega kraja Janyu hudo poškodovan, 47-letni mesar Bik, tešak skoraj tona, je mesarja dobesedno nasadil na robove in ga vrpel v zrak. Posreščeno so zaradi hudih poškodb po glavi odpeljali v bolnišnico, bik pa je ušel iz klavnice.

Troje trgovin za meso

Problem cen mesa in živil nasploh se na Poljskem še vedno vrti v začaranem krogu - Bojazen pred spremembami

POSEBEJ ZA DELO

VARSAVA, 30. oktobra — Kronična bolezen, ki pesti poljsko notranje tržišče — pomanjkanje mesa — je prislila vlado, da se je odločila za ukrepe, za bolj racionalno distribucijo tega osnovnega živila. Kot so uradno objavili, se je prodajna mreža razdelila na tri vrste trgovin, ki so jih državnjani za silo poimenovali: standardne, komercialne in luksuzne.

V standardnih prodajalnah prodajajo meso po najnižjih osnovnih cenah, ki jih je vlada zamrznila že decembra 1970. V teh prodajalnah lahko kupiš meso najnižjih kategorij, pa tudi cenejše mesne izdelke, ki grede dokaj v prodajo. Izdelki boljše kakovosti se do dle časa naprotaj v posebnih trgovinah po takem imenovanju komercialnih in višjih od normalnih; te cene približno ustrezajo proizvodnim stroškom. Zdjaj so odprli še tretjo vrsto prodajalnih, v katerih so mesni izdelki že posebej pakirani.

Uradna agencija PAP pa je demantirala govornice o uvajanju »superkomercialnih« trgovin in je pojasnila, da meso v teh prodajalnah stane nekaj več zaradi stroškov pakiranja. Zdjaj nerodovtne kralje v kmetijstvu so še povečala pomanjkanje mesa, pa tudi nova žetev ne obeta, da bi se razmere kaj bistveno izboljšale v bližnji prihodnosti.

Ne bodo več semenj za Evropo

Vest, da je angleško blago za Evropejce poceni, ne drži več — Lani so turisti odnesli za 25 milijonov funtov čevljev in drugega blaga — Letos nič več

LONDON, 30. oktobra (Tanjug) — Evropejci, ne hodite več v Anglijo, ker London ni več Meka za poceni nakupe! Kajti cene dobrega angleškega blaga so znova zasojele. Tudi funt ne ždi več v seneli dolarja. Zato se ni več mogoče peljati čez La Manche s plitvim žepom in se vrniti s polno vrečo blaga.

Po vsem sodeč so minili časi, ko je bil London poceni tržnica stare Evrope. Sicer pa hladnokrvnim Angličem ta vloga ni bila pogoda. To je napovedal tudi uradno razglasila britanska turistična organizacija BTA, ki je ponosno zapisala: »Velika Britanija ni več semenj za Evropo.«

Spričo nizkih cen dobrega angleškega blaga pa so Evropejci zdajnja leta pogosto stokrat odločali za pot čez Rokavski preliv. Tako se je

Mesto Evropejcev bodo zasedli Američani

Številno turistov se je naglo večalo. Leta 1977 jih je bilo za 15 odstotkov več kot leto poprej. Turistični dohodek pa se je povečal kar za 30

odstotkov. Torej so tuji veliko kupovali. V prvi polovici letošnjega leta pa se je priliv turistov v Anglijo zmanjšal za dva odstotka, čeprav vemo, da je prav leto 1978 »leto turizma«.

V Anglijo torej prihaja manj Evropejcev, zato pa bo letos več Američanov. Predvidevajo, da se bo spričo invazije Američanov (zaradi velike pocenitve letalskih vozov) za pot čez Atlantik) število turistov v leto 1978 zmanjšalo povečalo za 500.000 v

Vsaki tretji pričakuje peterko

Okoli štiri milijone Madžarov igra v lotu — Dražji stavni listki

POSEBEN TANJUGOV DOPIS BUDIMPESTA, 2. novembra — Pet zadetkov v madžarskem lotu praviloma pomeni, da prejme izbrezaneec do 3,5 milijona forintov. Za to vsoto se dobi 8-10 avtomobilov lada. Vsak teden kupuje tri do štiri milijone Madžarov stavne listke, v katere vpisujejo številke od ena do sto.

Mnogi izmed tistih, ki jim zreb ni namenil niti dveh zadetkov, so se začeli vpraševati, kaj počno z denarjem srednji s petimi zadetki. Tako se je razvila teorija, da Madžaru zadošča milijon forintov za zadovoljitev naravnih potreb, vse drugo pa da je luksuz. Tisti, ki jim je rešila življenjske probleme mnogo nižja vsota, kot je milijon, so se začeli pikro vpraševati, kakšne so »naravne potrebe«, za katere je potreben milijon forintov. In dalje: ali tisti, ki nikoli v življenju niti približno ne dosežejo vsote, sploh posebja smadžarskega šloveka. MILOŠ OROVICO

Ne bodo več semenj za Evropo

Vest, da je angleško blago za Evropejce poceni, ne drži več — Lani so turisti odnesli za 25 milijonov funtov čevljev in drugega blaga — Letos nič več

LONDON, 30. oktobra (Tanjug) — Evropejci, ne hodite več v Anglijo, ker London ni več Meka za poceni nakupe! Kajti cene dobrega angleškega blaga so znova zasojele. Tudi funt ne ždi več v seneli dolarja. Zato se ni več mogoče peljati čez La Manche s plitvim žepom in se vrniti s polno vrečo blaga.

Po vsem sodeč so minili časi, ko je bil London poceni tržnica stare Evrope. Sicer pa hladnokrvnim Angličem ta vloga ni bila pogoda. To je napovedal tudi uradno razglasila britanska turistična organizacija BTA, ki je ponosno zapisala: »Velika Britanija ni več semenj za Evropo.«

Spričo nizkih cen dobrega angleškega blaga pa so Evropejci zdajnja leta pogosto stokrat odločali za pot čez Rokavski preliv. Tako se je

tudi naglo povečal turistični promet na otoku. Leta 1977 se je v Veliki Britaniji nabralo 2,5 milijarde turističnih funtov, to pa je več kot polovica britanskega »nevidnega« izvoza.

V Anglijo torej prihaja manj Evropejcev, zato pa bo letos več Američanov. Predvidevajo, da se bo spričo invazije Američanov (zaradi velike pocenitve letalskih vozov) za pot čez Atlantik) število turistov v leto 1978 zmanjšalo povečalo za 500.000 v

Vsaki tretji pričakuje peterko

Okoli štiri milijone Madžarov igra v lotu — Dražji stavni listki

POSEBEN TANJUGOV DOPIS BUDIMPESTA, 2. novembra — Pet zadetkov v madžarskem lotu praviloma pomeni, da prejme izbrezaneec do 3,5 milijona forintov. Za to vsoto se dobi 8-10 avtomobilov lada. Vsak teden kupuje tri do štiri milijone Madžarov stavne listke, v katere vpisujejo številke od ena do sto.

Mnogi izmed tistih, ki jim zreb ni namenil niti dveh zadetkov, so se začeli vpraševati, kaj počno z denarjem srednji s petimi zadetki. Tako se je razvila teorija, da Madžaru zadošča milijon forintov za zadovoljitev naravnih potreb, vse drugo pa da je luksuz. Tisti, ki jim je rešila življenjske probleme mnogo nižja vsota, kot je milijon, so se začeli pikro vpraševati, kakšne so »naravne potrebe«, za katere je potreben milijon forintov. In dalje: ali tisti, ki nikoli v življenju niti približno ne dosežejo vsote, sploh posebja smadžarskega šloveka. MILOŠ OROVICO

FEDJA ZIMIC

Zakaj dražji bencin?

Te dni je bila v mnogih jugoslovanskih mestih tema številka 1, ali se bo bencin podražil ali ne. Marsikje so se zaradi tega zaloge goriva občutno zmanjšale in nemalo voznikov je ostalo s praznimi posodami za gorivo. Ko smo bili že čisto prepričani, da bomo po seji zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ v sredo kot novico dneva zagledali v časnikih naslove o podražitvi, pa se je izkazalo, da se republike in pokrajini niso sporazumele glede predložene podražitve in da je stvar začasno odložena.

V čem so pravzaprav sporna vprašanja in zakaj se bodo bencin in drugi derivati sploh podražili? Če pomislimo, da so v skupščini SFRJ, a tudi drugje večkrat — se preden se je zvedelo, da je podražitev natičnih derivatov v zraku — govorili o tem, da je treba tako ali drugače kincati nerealno stanje, zasnovano na dejstvu, da industrija dosega svoj razmah na sorazmerno nizkih cenah energije, se zdi sedanjne nesoglasje republik in pokrajin s predloženo podražitvijo na prvi pogled nekoliko nerazumljivo ali vsaj nejasno. Toda če se pozanimamo, kajšno je ozadje zavrnjenega predloga za podražitev, se zdi, da postajajo stvari nekoliko jasnejše. Cilj predloga, po katerem naj bi podražili bencin in druge nafte derivate (delegatom je predlog dostavil zvezni izvršni svet) namreč ni tisto, na kar so delegati opozarjali, ko so govorili, da bo nujno treba uveljaviti realno razmerje med industrijo in cenami energije. Osnovna, če ne že prevladujoča pobuda te zahteva po podražitvi ni omenjeno iskane realnejše razmerje med energijo in proizvodnjo, temveč je dosti bolj povezana s fiskalnimi elementi oziroma s dejstvom, da imamo v proračunu federacije primanjkljaj. In zaradi tega primanjkljaja, s katerim se otepamo že daljši čas, se ZIS čuti prisiljenega, da dodatna sredstva zagotovi z neposrednim davčnim posegom, v tem primeru iz bencina.

Res je v predlogu podražitve tudi rečeno, da ne gre samo za ta namen, temveč za željo, da bi potrošniki prisilili k preusmeritvi na druge, po možnosti domače in cenejše vire energije.

Vendar se zdi, da na podlagi tistega, kar je bilo slišati med dvojnem delegatsko razpravo, delegat takemu načinu utemeljevanja pravzaprav nimajo kaj očiti. Nasprotno, bistvo njihovega nasprotovanja se skriva v dejstvu, da takšna podražitev ne pelje nikamor drugam kot k veržni podražitvi cele vrste izdelkov in storitev, to pa je dosti huje od tistega, kar bi dobili pozitivnega z ukrepi, katerih eden ni cilj je spremeniti strukturo energetske porabe.

Na drugi strani pa so kamen spotike cene derivatov, s katerimi predlog ZIS o podražitvi bencina pravzaprav nima nikakršne zveze. Kajti ZIS v tem krogu podražitve bencina sploh ni mislil na zahteve rafinerij. Delegati so zaradi tega seveda negotovili, saj vedo, da organizacije, ki se ukvarjajo s predelavo nafte, pravzaprav ne ustvarjajo niti povprečja akumulacije jugoslovanskega gospodarstva. Zaradi tega je popolnoma nesrečno, ko delegati rečejo, da je podražitev, ki ne bi izboljšala položaja tistih, katerih izdelki bi se podražili.

Podražitev bencina je zdaj torej odložena, dokler je ne bodo potrdili v skupščini SFRJ. Glede na to, da je omenjeni predlog izraz večstranske potrebe — pogojene s

primanjkljajem in proračunu federacije, s potrebo po drugačni strukturi energetske porabe, a tudi z nujnostjo uveljavljanja realnih razmerij med energijo in proizvodnjo — se zdi, da je bil nekoliko prenapet. Bolje rečeno — da je posledica te prenapetosti pravzaprav zamitjanje na nekem drugem področju. Gre namreč za to, da bi bilo verjetno s soglasjem, a tudi s posegi iz uveljavljene podražitve bencina drugače, če bi pravočasno sprejeli družbeni dogovor o natti.

Zdaj pa smo, namesto da bi stopili na tisti sorazmerno jasni odnosi, s tem, ko smo odprli razpravo o enem vprašanju, zaradi nedogovorjenosti neizogibno odprli tudi vrata za vsa tista vprašanja, ki jih bo treba rešiti še pred tem.

Komu cenejši bencin?

Zdaj, ko si pod črto ogledujemo številke letnišnje turistične bere, med drugim ugotovljamo, da bencinski turistični bori, na katere so tuji gostje pri nas dolžni plačati za 20 odstotkov cenejši bencin, niso v celoti dosegli svojega namena. Zakaj?

Pod vprašanjem je predvsem način razpečevanja teh bencinskih bonov, ki jih prodaja AMZ (avto moto zveza Jugoslavije) domačinim in tujim turističnim agencijam, kar pomeni, da so bencinski turistični boni napadaj doma in v tujini — za devize. Pogoj za nakup občutno cenejšega turističnega bencina v Jugoslaviji so torej samo devize, s čimer pa se zdalec ne dogajamo osnovnega namena te prodaje. Cenejši bencin naj bi bil, kot povsod po svetu, nagrada samo za naše tuzicijarne, nikakor pa ne tudi za tranzitne goste.

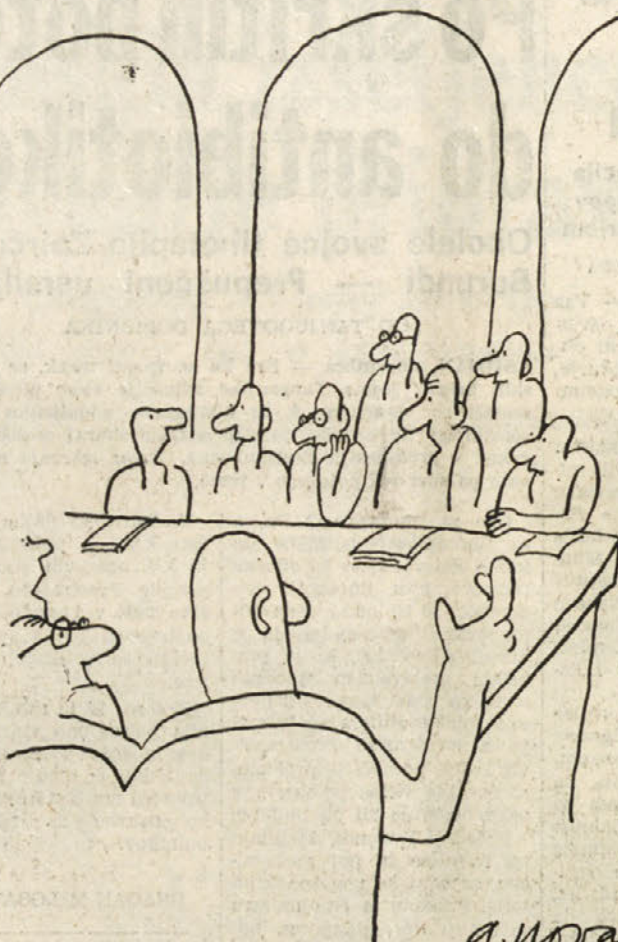
Kakor kažejo pri nepopolni podatki, je letos daleč preveč tako pocenjenega bencina steklo v rezervarje grških, turških, domačih in drugih zdomcev, ki nedvomno sedito samo med tranzitne goste, namesto v automobile turistov, ki so pri nas zares prezivljali počitnice.

Do konca septembra smo prodali za 34 milijonov litrov bencinskih turističnih bonov (z 20-odstotnim deviznim popustom), in sicer 60 odstotkov v tujini, 20 odstotkov v Sloveniji in 20 odstotkov v drugih jugoslovanskih republikah in pokrajinah. To pomeni vrednost skoraj 200 milijonov (novih) deviznih dinarjev, ki v celoti niso dosegli zasedenega namena — in uspeha — posebej v Sloveniji.

Prav spričo tega je zdaj čas, da se prihodnji turistični sezoni, ko bo cenejši bencin za devize spet tekel v tokovih, pripravimo modrejši način prodaje bencinskih turističnih bonov.

NIKO LAPAJNE

ANDREJ NOVAK

— Tovariši, kje naj dobimo denar, saj dosledno uveljavljanje načela delitve po rezultatih dela, nekateri delavci razumejo tako dobesedno, da hočejo biti po rezultatih dela tudi plačani.

Ne drobiti moči

Za skupni raziskovalni program bomo v dveh letih dali 1354,7 milijona din

LJUBLJANA, 30. oktobra — Raziskovalna dejavnost mora prek občinskih raziskovalnih skupnosti globlje prodirati v razvojne programe organizacij združenega dela, pri čemer naj vsak na svojem področju teži h kakovostnejšemu in bolj organiziranemu delu pri uveljavljanju interdisciplinarnega pristopa in povezovanja raziskovalnih znanj.

S takimi vsebinskimi poudarki je pripravljen predlog dopolnila k samoupravnemu sporazumu o temeljni plana raziskovalne dejavnosti v Sloveniji v tem letnem obdobju, ki ga je na današnji seji potrdila skupščina Raziskovalne skupnosti Slovenije in zajema glavne naloge in sredstva pri uresničevanju skupnega raziskovalnega programa in drugih programov v prihodnjih dveh letih.

Predlog dopolnila, ki bo kmalu v javni razpravi, predvideva, da bo v prihodnjih dveh letih združeno v republiški raziskovalni skupnosti skupaj 1354,7 milijona dinarjev, od tega 1979. leta 656,3 milijona (vse izraženo v cenah za prihodnje leto) za uresničevanje skupnega raziskovalnega programa. Pri-

Nakit skozi stoletja

Arheologe v Makedoniji so čakala skladišča okrasja — Polni muzeji

SKOPJE, 30. oktobra — Nakit ima v Makedoniji že staro tradicijo, ki sega daleč v antične čase in se globlje v temo prazgodovine. Nakit, večinoma ženski, so odkrili v nekropolah, zlasti v grobnicah bogatih žena, saj je okrasje v tistih starih časih pozorjalo na lastnikov družbeno položaj. V Makedoniji so našli kar cela skladišča dragocene- ga nakita. Eno od takšnih za- kladišč so izkopali pri vasi Brazdi v bližini Skopja.

Na začetku antične ere se je nakitje navzelo novih, več- otnoma orientalskih značilno- sti. Iz tistih časov so se ohrani- li stožasti uhani, izdelani v granulatni tehniki, tanke zaplestenice, ki so jih izkopali tudi v Proseku, Bitoli in Ohridu, tanke zaplestenice s pre- križanimi kroglici glavama. Poleg bronca, srebra in zlata se je v tistih časih pojavil tudi del jantara, iz katerega so izde- lovali nakit v obliki različnih žužnih sadežev in rastlin in v obliki stilizirane človeške glave, iz steklenine pa so iz- delovali črne bisere. Pri izde- lavi nakitja so uporabili tehniko prepletanja zlatih in sre- brnih nit — filigran. Ta tehnika se je prek rimskega in bizantinskega obdobja ohrani- la na Balkanu in v Makedoniji vse do današnjih dni.

BRANKO SOSIC

Okužena galebja jajca ne pridejo na jedilnik

Splitski strokovnjaki izdelujejo zemljevide z oznakami, kjer se ob morju dobi hrana, če odpovedo redni viri

SPLIT, 30. oktobra — Narava kaže zobe tudi tam, kjer je bila pred nekaj leti še povsem mirna, pravi splitski dipl. ing. biologije Josip Bakić, ki je v imenu inštituta za pomorsko medicino skupaj s sodelavci desetletje proučeval, kaj je v naravi užitno, a ni na naših vsakdanjih krožnikih.

Naloga, dokaj obsežna, a vendar omejena je na obmor- ski del države, je pri kraju. Strokovnjaki te dni izdeluje- jo zemljevide z oznakami, kje in kaj je mogoče najti za pod zob, kadar odpovedo vsakdanji viri preskrbe, bo- diši ob naravnih umih ali v času morebitne vojne. Toda se preden bo izšla tretja do- polnjena knjiga in preden bodo zemljevidi gotovi, bo treba vnesti v komaj pridob- ljeno znanje nekatera nova spoznanja. Zal — negativna.

Narava ponuja veliko

Skupina, ki je raziskovala, kaj ponujajo obale otokov, obala kopnega, pa nekateri gorski masivi (Velebit, Biokovo), ki so obrnjeni proti morju, je pod vodstvom split- skega inženirja ugotovila, da se je mogoče prehraniti z več- sto različnimi rastlinami in

več kot sto živalmi. Podatki so sicer novi, a jih bo treba kmalu zmanjšati, oziroma nekatere vrste hrane označi- ti z vprašljavo užitnostjo.

»Najprej je presenetljivo spo- ročilo iz Pulja. Leta in leta smo poskušali in tudi zatrlje- vali, da so galebja jajca odlična hrana, ki jo je mogoče enačiti z jajci drugih ptic. Toda sporočilo iz Pulja pravi, da so našli galebja jajca, v katerih so bile klice. Salmo- nele. Okužena jajca lahko povzročijo zelo veliko težav, v najhujših primerih tudi smrt. O tem, da bi vsako jajce pred zaužitjem pregledovali ni možno niti v vsakdanjih, navadnih razmerah, da ne go- vorimo o nenavadnih življenjskih okoliščinah. In kakšna so jajca druge? Nič ne ve- natanko, saj je lahko velika večina jajc užitnih, dovolj je nekaj okuženih in potem

takšna hrana ni več zanesljiva. Podatki kažejo, da te lepe morske ptice, ki so pred nami kot simbol zdravosti, spreminjajo prehranske navade. Prej so lovile ribe, sedaj pa brskajo po kupih odpadkov. In teh je seveda vsak dan več...«

»Vera je tista, ki je natančno določila, kaj naj bi bilo užitno in kaj ne. Hrana užitna in ne užitna je v grobih orisih opisana v verskih knjigah. Iz tega izhajajo navade, te pa je seveda zelo težko odpraviti. Mislim pa, da bo veliko ljudi, predvsem tistih, ki radi žive v naravi, seglo po knjigi, in se poskušalo iz- »fabričnih« pobud med po- čitnicami hraniti z dostajajo- čimi znanimi sadovi narave. Z vidika obrambe pred umjami in preživetja v morebitni vojni pa bi bilo zelo koristno o naših spoznanjih poučiti tudi najmlajšo generacijo. Po- tuk biologije bi bil s takš- nim dopolnilom bolj pristen- ven in seveda tudi koristen.«

JOZE VETROVEC

Klofuta iz brivnika

Kakor piše francoski tisk, mora ameriško podjetje Remington umakniti iz prodaje v Franciji in Veliki Britaniji brivni- ke tipa M-3. Po napaki v tovarni Penfeld in Alzaciji so prišli v notranjost brivnikov drobec žice, za- rudi katerih prihaja med briljem do sunkov, podob- nih klofuti. Tovarna je sklenila aparate z okvaro zamenjati z drugimi.

Konec vožnje brez izpita

Za 64-letnega upokojen- ca iz severnofrancoske vasi Vouziers so se končali avtomobilistični časi. »Monsieur Louisje je 34 let vozil brez izpita 40 let, od- ložena, trinaestkrat je padel pri izpitu. Te dni je po lastni krivdi zadel v mrežo, čeprav se ni ni- kol zapletel v prometno nezgodno. Pijan je prišel v bolnišnico, kjer je raz- grajal. Poklicali so poli- cijo, ki ga je najprej vpra- šala po voznikem dovol- ljenju. Priznal je, da ga ni nikoli imel.

V Skopje štirikrat tedensko

Mariborsko letališče dobilo neposredno zvezo s Skopjem

MARIBOR, 30. oktobra — Posledje bodo z mariborskega letališča tedensko letela v Skopje štiri letala. Maribor bo tako vzpostavil letalsko zvezo z makedonskim glav- nim mestom v terek in četr- tek in sicer bosta dnevno leteli dve letali.

Pri Inex Adriji Avioprome- tu pravijo, da letala ne bodo letela prazna. Dosedanje letalske zveze Maribora s Skop- jem so bile sila zamudne.

Nove proge bodo nedvom- no prišle prav poslovezem, primerne pa so tudi za turistične obiske. Zanje se že za- nimajo nekatere avstrijske potovalne agencije. Nova li- nija pa je zanimiva tudi za nekatere mariborske delovne organizacije, ki so doslej pošiljale blago v Makedonijo z letali preko Beograda, posej pa ga bodo lahko neposred- no makedonskim naročnikom.

Berite revijo DAN

Spominski park naj živi

Prizadevanja, da bi širše o bmočje Kumrovca in Trebč ostalo, kakršno je, so premalo — Nujna rast kmetijstva

LJUBLJANA, 2. novembra — Ožje in širše območje Kumrovca in Trebč s svojimi zgodovinskimi, kulturno-spomeniškimi in krajskimi vrednotami je že zdaj v določeni meri družbeno varovano. Predvsem s prizadevanji, da se ohrani, kakršno je. Taka odločitev je vsakogar pravilna, vendar pa »konzerviranje« obstoječega stanja v tem primeru ne bo prava rešitev. Posebno, če ljudje ne bomo imeli možnosti, da bi se spominski park tudi funkcionalno razvil z vsemi kvalitetai in prednostmi, ki jih ima.

Tako so zaokrožili eno od ostrednih ugotovitev na nedavni seji odbora za druž- bene dejavnosti pri IS skup- štine SRS, ko so razpravlja- li o predlogu za izdajo za- kona o spominskem parku Trebče—Kumrovca, ki ga ta čas pripravljamo v sodelova- nju s sosednjo Hrvaško.

V razpravi so podprli te- metno načelo zakonskega va- rovanja spominskega parka Kumrovca—Trebče, da bi ohrani- li okoliš, najtesnejše po- vezano z življenjem in de- lom tovariša Tita ter našo novejšo zgodovino. Zakon pa naj pri tem predvsem upo- števa dejstvo, so opozorili na seji, da je razvoj kmetijstva

parka Trebče. Pri tem je treba omeniti, da so na Hrva- škem že lani sprejeli svoj za- kon o spominskem parku Kumrovca, ki je zasnovan bolj kot zakon o upravnem zavodu, ki skrbi predvsem za nekatere pomembne objekte.

Za celovitejšo krajsko- prostorsko ureditev in bodo- če delovanje tega spominske- ga parka se bo zato treba še dogovarjati z ustreznimi institucijami sosednje repub- like. Odločilo vlogo bodo morali pri tem odigrati »pri- zadeti, občine, pa tudi Za- vod za družbeno planiranje, Zavod za spomeniško var- stvo SRS, Regionalni zavod za spomeniško varstvo Celje in po sedanjih razpravah tu- di občina Brežice.

Dogovoriti pa se bo seve- da treba tudi o financiranju nalog v zvezi z razvojem te- ga spominskega parka, in načinu upravljanja z njim.

Celotno območje Kumrovca in Kozjanskega je širše »obdelano« v predlogu prostorskega plana, ki sta ga pripravila Razvojni cen- ter Celje in Urbanistični in- štitut Hrvaške. Ti študiji bo- sta dobra strokovna osnova za oblikovanje spominskega

DRAGICA BOSNJAK

Kratke in dolge poti naše pošte pod budnim očesom naslovnikov

Akcija je s pošto zasula petinštirideset dopisnikov »Dela« — Najhitrejši je bil Nairobi, poslednja pa Murska Sobota — Mačehovsko s časopisi

LJUBLJANA, 2. novembra — Zamujati je človeško. In če se v tako velikem stroju kot je PTT kaj zataknje, skoraj zagotovo ni kriv vijak, ampak je posredi človeški faktor... O tem, kako hitro oziroma počasi potujejo pisma, predvsem tista, ki se jim že na nosu vidi, da vse bukuje »pokvarljiva« sporočila (označena so z nalepko »expresse«), smo se v naši hiši, torej hiši »Dela«, že nekajkrat prepričali z akcijami, ki na nekaterih področjih začuda nikoli ne propadejo. Najtemnejša in tudi najživljejša ter najbolj kratkočasna med njimi je bila doslej zagotovo tista z golobji. Ti so prehiteli vsakršen telegram (z avioni se niso spuščali v tekmo), poštarje pa tudi, saj človek ni ptica.

Vnaprejšno (nehoteno) čr- nogledost akcije je mogoče spregledati že po tem, kdaj smo jo sprožili: na petek, 13. oktobra. Ob devetih zjutraj

so na ljubljanski glavni pošti dobili sto dvajset kuvert in nekaj manj denarnih nakaz- nic, kajti poslali dopisnikom iz tujine po pet dinarjev bi-

bilo zagotovo zelo zapleten posel. Štirideset dopisnikov iz raznih krajev Slovenije, pa iz Sarajeva, Zagreba in Beogra- da, je torej dobilo po tri pis-

najbrž sploh še ni videl. Poročila o tem, kdaj so pisma in poštne nakaznice prišle na cilj, smo dobivali po te- leksu in telefonu, zakaj prena- šamo, ne pa nezanimivo, bi se vračali na odgovore, ki bi se vračali po enaki poti, kot so odptovali.

Pet dinarjev — pet dni

Kljub splošnemu mnenju, da bo treba najdlje čakati sporočila iz Nairobija, temu ni bilo tako: predposlednja vest o usodi pošiljk je pri- romala iz Murske Sobote. Naslovnik je dobil pet dinar-jev, se pravi denarno nakaz- nico, bravo! Potovala je de- set dni, natančno toliko, kot je pripravljeno pismo potrebovalo do Moskve. Iz tega sovjetskega mesta pa je tudi prišlo zares zadnje potrdilo, da je tudi četrto pismo (na- vadno) na svojem cilju in da je do tja potrebovalo štiri- najst dni. Tovariši iz Prek- murja je pripomnil, da stu- nje dvajset metrov stran od pošte...«

Drugače pa so mnogi na- slovniki že naslednji dan, to je v soboto, 14. oktobra, od- pirali nekatere kuverte s si- cer povsem nevzemljivo vsebino. Tisti, ki živijo v Ljubljani, Kranju, Kopru, Novi Gorici, Slovenski Bistri- ci, Ilirski Bistrici, Radovljici, Brežicah, Mariboru, Trbov- ljah in Novem mestu. V Ljubljani je imel naslovnik, ki stanuje v Mostah, malo in več sreče od tistega, ki sta- nuje v Šiški. V Moste so namreč prispela vsa tri pis- ma hkrati (denar pa čez dva dni, torej v ponedeljek), medtem ko je Šiškar ugedal svoje priporočeno pošto in denar šele štiri dni po na- vadni in ekspresni, to je v terek. Istega dne kot občan Šiške so dobili enako pošto tudi Kranjčan in Trboveljca- na. Če ne upoštevamo denar- ja, so imeli gotovo najhitreje- noge poštarji v Kopru, ki so obema dopisnikoma vsa tri pisma prinesli naslednji dan ob devetih zjutraj (je denar je

eden dobil dan poprej kot drugi!), v Radovljici (s pri- pombo, da je bil kup skupaj z obvestilom o pripravljeni pošiljki, lepo v poštnem pre- dalju) in Mariboru.

Eden od obeh Novomešča- nov je bil kar zadovoljen s hitrostjo svojega poštarja, medtem ko je drugi povedal, da je »pošiljati ekspresno pismo nesmiselno, ker ga do- biš s preveliko zamudo«. In da je bilo v času akcije po- slovanje novomeške pošte vi- zredno in izjemno hitro, saj je denar za potne stroške prav kar potoval štiri dni.

Daleč od doma, a bliže sre- u torej, saj so vsi, ki dopisujejo iz krajev izven Slovenije, do- bili naše besede hitreje kot na primer Trboveljčani ali Kranjčani.

Nas Celovečan je dobil eks- presno pismo tako kot Lju- bljančan ali Koprčan, avio- sko in navadno pa le dva dni pozneje. Poročevalci iz Bona- je je dobila ekspresno pismo dan pozneje, torej v nedeljo, vse ostalo pa v terek, torej v štirih dneh.

Parizan je prejel avionsko pošiljko v treh dneh, od petka na ponedeljek, pripravljeno in ekspresno dan pozneje in na- vadno še dan kasneje. Torej je drugi dve pismi dobil iste- ga dne, kot je dobil Ljubljan- čan (iz Šiške) svoj R, in dan poprej, kot je svojega dobil dopisnik iz Brežic, Blagor Francozom.

Moskovčan je šlo veliko bolj počasi. Njegovo avionsko pismo je letelo pet dni, toda od tega, tako nam je sporočil, je tri dni ležalo na medna- rodni pošti. Ekspresno pismo je prišlo do te pošte v osmih dneh, tam pa je ležalo še dva dni. Priporočeno pismo je po- tovalo šest dni, jih preležalo štiri, medtem ko je navadno

pismo potrebovalo za pot enajst dni, tri pa je počivalo. Se posebno za doma torej velja, da ni nič gotovo (tudi za tujino: če napisete Celovec, namesto Klagenfurt, se zgodi, da vam vrnejo pismo, na katerem misle »nepoznani«).

Posebno s pripravocnimi pošiljkami je velik križ, kajti če so pomembne, pa so vse prej kot hitre. A to je bila ena ak- cija. Če bi jo ponovili, bi bili njeni rezultati najbrž drugač- ni. Človeški faktor, kot reče- no. Neki poštar je potreboval dan hoda, da je izročil pismo kmetu, ki je živel za devetimi gorami. Ta pa, idilično zalju- bljen v mehanizem, imenovan Pošta, je trdnemu spionisti- ški rekli: »Človek božji, zakaj ga pa nisi poslal po pošti.«

V starih časih so, vsaj v Perziji, vse pomembne novice in sporočila raznašale po de- želi konjske štafete. V galopu. Na srečo mi pomembnih no- vice nismo razpošiljali.

DOPISNIKI IN VESNA MARINCIC

DOMAČI ŠPORT

DANES SOBOTA, 4. novembra 1978 NOGOMET KADETI 14.30 v Dolini Breg - Rosandra ...

ODBOJKA TURNIR BREGA (ženske) 15.00 v Dolini Nastopa sedem ekip JUTRI NEDELJA, 5. novembra 1978 NOGOMET ...

Primorec in Breg (na sliki) sta se pred tednom dni srečala med seboj, jutri pa bosta akterja še dveh domačih derbijev: Trebenci bodo igrali z bazoviško Zarjo, Brežani pa s prosekim Primorjem

V 2. AMATERSKI LIGI TUDI JUTRI DVA DERBIJA

Breg bo igral s Primorjem, Zarja pa s Primorcem - V 3. AL je Mladost okrepil bivši igralec Primorja Bruno Šuligoj

Prvenstvo se bo jutri nadaljevalo s pari osmega kola, v katerem bosta na sporedu spet dva derbija, in sicer Breg - Primorje ter Zarja - Primorec.

Breg - Primorje V zadnjih dveh nastopih sta enajsterici zapustili igralec poražen in zato je položaj Primorja na lestvici res dramatičen, saj se prosekška ekipa nahaja sama na repu lestvice s tremi točkami. Niti položaj Brega ni najboljši: s šestimi točkami se 'plavi' nahajajo na spodnjem delu lestvice in je razumljivo, da se jutri obeta v Dolini napet in zanimiv derbi, kjer bo borba za točke precej ostra.

Zarja - Primorec Tudi za ta vzhodnokraški derbi vlada veliko zanimanje in to potrjujejo izjave, ki smo jih zbrali. Stojan Metlika (Zarja): 'Poškodovan, ki sem jo utrpel pred časom, ni ne bo dovolila stopiti na igrišče, vendar bom ob robu navijal za Zarjo. Stanje v našem tabornu se iz dneva v dan izboljšuje in to ne glede na lestvico (Zarja je na prvem mestu, skupaj s tremi ekipami). Trenirati sta začela tudi Grčić in Trčan. Tako bo naš trener končno imel klanu na razpolago vse nogometaše. Jutri verjetno ne bo posebnih sprememb v postavi. Zavedamo se, da Primorec razpolaga z dobrih napadom, zato bo naš trener uvedel tudi primerno taktiko, da zaustavi trebenci napad. Kot ponavadi starimo na zmagi, čeprav bi se nam tudi ena točka prilegala. Važno pa je, da do derbi na primerni višini in da zadovoljivi navijače.'

Bogdan Cuk (Primorec): 'Zarja je res solidna ekipa in dobro pripravljena, za kar ima veliko za zalogo njen trener. Zato je naš cilj za jutri točka, pa čeprav (kot vsaka ekipa, ki gre na igrišče) tudi mi upamo na zmagi. V naši postavi verjetno ne bo bistvenih sprememb. Edino Mauro Kralj II. se je lažje poškodoval in zato njegov nastop ni gotov. V primeru, da bo odsoten, bo gotovo naš trener Kralj (ki v nedeljo ne bo smel na igrišče zaradi izključitve) pomislil na primer: nadomestitev.'

Costalunga - Gaja Po dveh zaporednih porazih gre Gaja v goste k Costalungi, ki se je z nedolžnim presenetljivo zmagal nad Opiceno postavila spet v ospredje. Gaja se torej jutri obeta naporno gostovanje. Domačini so odlični in jurišajo na celoten izkupiček. Costalunga je močna in solidna ekipa, kljub temu, da ni na zgornjih stopnicah lestvice. Tržičani so slabo startali in so z zmagi nad Opiceno (prvo v tem prvenstvu) dobili tisti polet, ki jim je ob začetku prvenstva manjkalo. Zato bi jutri točka za Gajo predstavljala že lep uspeh.

Juventina - Fiumicello Štandreci sprejmejo tokrat v goste nevarnega nasprotnika, ekipo Fiumicello, ki je do sedaj podlegla le Romani (v drugem kolu prvenstva). Ta podatek jasno govori, da je nasprotnik homogeno ekipa, ki razpolaga z dobrim napadom in solidno obrambo. Na lestvici imajo predstavniki Fiumicello devet točk. Prav gotovo bodo v Štandreci prišli z namenom, da odnesejo vsaj eno točko. Kaj pa Juventina? Po porazu v Štarančanu se je položaj na lestvici Štandreccev nekoliko poslabšal. Zato smo prepričani, da bodo Radikon in tovariši jutri naredili vse, da bi osvojili celoten izkupiček.

3. AMATERSKA LIGA Esperia - Kras Kras gre jutri v goste k močni ekipi Esperia SA, ki je v tem prvenstvu doživela le en sam poraz. Tržičani so trenutno (skupaj z Vesno in Esp Sv. Ivan) na vrhu lestvice in želijo to mesto obdržati, ker pomeni, da jutri računajo na zmagi. Za Kras bi bil remi že uspeh in ker ima sedaj v svojih vrstah spretnega napadalca (Rasenij) lahko doseže tudi kaj več od kupiček.

Vesna - Edera Vesna bo sprejela v goste Edero. Razpoloženje v kriškem tabornu je po zadnjih uspehih odlično. Križani se dobro zavedajo, da Edera ne bo lahka ovira, vsekakor pa so prepričani v svoje moči in s podporo svojih zvestih navijačev, lahko presenetijo tudi Edero.

Mladost - Isonzo Mladost bo v jutrišnjem srečanju gostila vodečo enajsterico Isonza, ki ima na lestvici le točko več od naših fantov. Mladost je v nedolgi povsem zaslužen odnesla dragoceno točko z nevarnega gostovanja v Poggiu, ostala pa je tako le točko za vodečimi enajstericami. Mladost bi otrebovala v jutrišnjem srečanju ob točki: realno gledano pa to ni močeno, saj je Isonzo res izkušena ekipa, ki ima svojo udarno moč v hitrem napadu, zato bi predstavljala točka za Doberdobeč že zadovoljiv rezultat. Za Mladost bo igral tudi Bruno Šuligoj, ki so ga Doberdobeč v ponedeljek kupili od Primorja, da bi ojačili svojo ekipo.

Sovodnje - Piedimonte Po spodrajaju v petem kolu v gostih pri Isonzu jurišajo naši fantje: zmagi, saj bodo ostali v stiku z vodečimi enajstericami le če si priborijo celoten izkupiček. Piedimonte je vsekakor povsem neznan enajsterica. V letinskem prvenstvu je bila dokaj šibka in se je na končni razpredelnici uvrstila na nižja mesta. Dosedanji izidi (zbrala je štiri točke) pa dokazujejo, da le ni tako šibko moštvo, zato naloga Sovodnjevec nikakor ne bo lahka.

Totocalcio Ascoli - Lazio X Atalanta - Perugia 2 X Avellino - Catanzaro X Fiorentina - Bologna 1 2 X Inter - Napoli 1 2 X Juventus - Milan X 2 Vicenza - Verona 1 Roma - Torino X 2 Cagliari - Bari 1 Taranto - Genoa 2 Udinese - Lecce 1 Livorno - Teramo 1 2 X Messina - Trapani 1

TOTIP 1. - prvi 1 2 drugi 2 1 2. - prvi 1 1 drugi 1 X 3. - prvi 2 X drugi X 2 4. - prvi 1 X drugi X 1 5. - prvi 1 2 drugi 2 1 6. - prvi 1 1 X drugi 1 X 1

MIŠKO KRANJEC Nekoč bo lepše (Dve povesti) 34.

V kotu je stala omarica za posodo. Vrata na njej so bila odprta, da je Ogrinec videl v njej nekaj posode. Stene kuhinje so bile prazne, zakajena. Nad štedilnikom je visel bel prtič, rdeče obšit, s pobodo matere in otrok. In z napisom: KJER SO DOBRI LJUDJE, STA SREČA IN LJUBEZEN DOMA! Gospod Ogrinec si ni mogel kaj, da se ne bi nasmehnil. Kje, v čem je doma ta sreča? Gledal je ta drobiž, ki naj bi bil 'dobri ljudje'. Ni dvomil, da je tu ljubezen doma. In sreča? Sreča, je pomislil, je nekaj zelo nestvarnega in nedoločljivega. Najbrž pa ta sreča je tu doma, dasi večkrat grenka kakor vesela široka!

Na kuhinjskem stolu ob steni je stal star radio. Ogrinec ga je gledal in ko je Jožica dvignila glavo, je pomignil na radio in vprašal: 'Poje?' 'Ne,' je odvrnila dekle. 'Že dva meseca nam ne poje.' 'Zakaj ga ne date popraviti?' 'Saj ga včasih nesemo,' je rekla Jožica, 'nekaj časa poje in spet preneha. Potem čakamo, ker vedno ne sprejema v popravilo... Sploh pa so nam rekli, da ni dosti prida.'

NOGOMET PRI ŽREBANJU ZA POKAL UEFA

Milan ni imel sreče Težkega nasprotnika bo v osmini finala imela tudi Crvena zvezda

ZORICH - Včeraj so na sedežu UEFA izbrali pare za osmino finala pokala UEFA, ki mora (glede na ostala dva pokala) opraviti kolo več. Edini italijanski predstavnik Milan ni pri žrebu imel sreče, saj se bo moral pomeriti z močno angleško enajsterico Manchester City.

Isto velja tudi za edinega jugoslovanskega predstavnika, beograjsko Crveno zvezdo, ki bo igrala z londonskim Arsenalom. Arsenal je že izločil, čeprav z veliko mero sreče, splitski Hajduk.

Prve tekme bodo 22. novembra, povratna srečanja pa 6. decembra. PARI OSMINE FINALA: Esbjerg (Danska) - Hertha Berlin (ZRN) Honved Budimpešta (Mad.) - Ajax Amsterdam (Niz.)

Jutri bo v nabrežinski telovadnici prvi deželni namiznoteniški turnir v letošnji sezoni. Na sporedu bodo vse posamezne discipline, od dečkov do absolutne kategorije.

Turnirja se bodo udeležili predstavniki zgošiškega Krasa, ki bodo tako, v moški kot v ženski konkurenci nastopili skoraj v vseh disciplinah. Odsotna bo edino Sonja Miličević, ki v teh dneh nastopa z državno reprezentanco na mednarodnem prvenstvu Italije v Bochnu.

Poleg Krasove ekipe bo v Nabrežini sodelovala tudi kriška Mladina, ki bo nastopila predvsem z najmlajšimi igralci.

HOKEJ NA KOTALKAH SAN JUAN (Argentina) - V drugem kolu svetovnega prvenstva v hokeju na kotalkah je Italija podlegla domači reprezentanci s tesnim izidom 3:1.

Med ostalimi rezultati velja omeniti čisto zmago favorita: Portugalska je premagala Avstralce s 16:1; Mozambik je brez težav odpravil Japočce z 8:1.

TOKIO - Šved Borg in Američan Mayer sta druga polfinalista teniškega turnirja v Tokiju. Borg je premagal brez težav solidnega Solomona (ZDA) s 6:1 in 6:2. Mayer pa je pripravil majhno presenečenje s tem, da je v četrtfinalu izločil Gerulaitisa (ZDA) s 6:3, 3:6, 6:3.

Polfinalna para sta torej Borg - Nastase (Rom.), ki je v četrtfinalu premagal Američana Dibbsa in Mayer - Teacher. V tem drugem polfinalnem srečanju se bosta spoprijela igralca, ki predstavljata veliko presenečenje turnirja, Teacher je namreč pravi slavil zmago nič manj kot proti prvemu favoritu, Connorsu.

Prva dirka se bo odvijala jutri na gmajni ob reki Cormor in Vidmu, tekmovalci pa bodo morali voziti osemkrat po istem krogu, v skupni dolžini 23 kilometrov. Start dirke bo ob 10.30.

R. Pečar

NOGOMET V CIKLOKROSU

Jutri začetek sezone Na tekmovalju v Vidmu bo sodelovala tudi Adria

Jutri se v Vidmu prične letošnja tekmovalna sezona v ciklokrosu s prvo dirko, veljavno za 'Trofej Al Fogolar'. Tekmovanje je sestavljeno iz devetih dirk, ki se bodo odvijale v vseh štirih pokrajinah naše dežele, ob koncu vsakega nastopa pa bo sestavljena splošna lestvica za vse kategorije, od amaterske do mladincev in cikloamaterske kategorije A, B, C in D. Absolutni zmagovalce te manifestacije je bil lani Luigi del Bianco, amater, ki je letos nekaj časa tekmoval med cikloamatereji C, nato pa bil izključen in se letos ne more udeležiti te manifestacije. Naj omenimo, da je bil med cikloamatereji zmagovalce član lonjerskega kluba Adria Cerasari, ki bo nastopal tudi letos in je za to manifestacijo navdušen še druge predstavnike lonjerskega društva, ki je tako sestavilo petlansko ekipo. Poleg Cerasarija bodo v ciklokrosu nastopali še Sandro Čok, Fabio Ruzzier, Rajko Godnič in Maks Petelin. Za te nastope pa so se lonjerski kolešarji odločili zato, ker je bilo ugotovljeno, da je tekmovalje v ciklokrosu izredno koristno kot priprava za cestne dirke in so se rezultati videli že letos s Cerasarijem ter z ostalimi krosisti, ki so po desetih nastopih v krosu tekmovali na cesti in tu je treba všteti mnoge italijanske državne reprezentante, ki so nastopili tudi na svetovnem prvenstvu. Odločen zagovornik manifestacije ciklokrosa in udeležbe na njih je tudi vodja italijanske amaterske državne reprezentance Edi Gregori, ki vodi svoje najboljšje varovance na razna tekmovalja v krosu po Italiji in v tujini. Sedaj pa je ponudil svoje sodelovanje tudi lonjerskim kolešarskim delavcem, da skupno z njimi pripravijo progo za deželno prvenstvo Furbanje - Juljske krajine, ki bo 8. decembra v Lonjerju. Spored dirk v ciklokrosu za leto 1978-79 je v naši deželi naslednji:

5. 11.: Videm 12. 11.: Variano (UD) 19. 11.: Spessa (GO) 26. 11.: Cordenons (PN) 3. 12.: Cordenons (PN) 8. 12.: deželno prvenstvo v Lonjerju v organizaciji KK Adria

10. 12.: Ravosa (UD) 17. 12.: Trst (organizira Cottur) 26. 12.: Variano (UD) 7. 1. 79: Brazzacco (UD) - zaključna dirka veljavna za trofej Al Fogolar

Prva dirka se bo odvijala jutri na gmajni ob reki Cormor in Vidmu, tekmovalci pa bodo morali voziti osemkrat po istem krogu, v skupni dolžini 23 kilometrov. Start dirke bo ob 10.30.

R. Pečar

NOGOMET V MLADINSKI LIGI

Jadran pred lahko nalogo Težkega nasprotnika pa bo v tem kolu imel Bor

Tretje kolo mladinskega prvenstva je bilo ugodno za Jadran, ki je po zmagi nad Servolano in po porazih Bora in Ferrovijarja ostal sam na vrhu lestvice. Jadranovci so brez težav premagali Servolano, ki ostaja še vedno brez zmagi na zadnjem mestu lestvice. Jutri bo Jadran imel še eno lahko nalogo, saj se bo spoprijel s Stello Lizzurro. Ta je s Servolano edina ekipa, ki še ni zmagala.

Bor je po prvih dveh uspešnih nastopih ostal prazen rok. Razloga za poraz sta predvsem dva: odsotnost centra Raceta in Borovih vrstah ter prisotnost kadetskega reprezentanta Prodana v vrstah Alabarde, ki je v svoji prvi tekmi v mladinskem prvenstvu dosegel kar 49 točk.

Ze danes bo Bor ponovno pred zelo težko nalogo, saj bo v gostih pri Ferrovijaru, ki je v sredo izgubil tekmo z močnim Hurlinghamom le s tremi točkami razlike.

V četrtem kolu bo, verjetno, najzanimivejša tekma v sportni palači, kjer se bosta spoprijela Inter 1904 in Hurlingham, seveda, če bo Inter nastopil s popolno postavo. Servolana pa bo skušala Alabardi iztrgati svoji prvi dve točki v tem prvenstvu.

IZIDI 3. KOLA Ferrovijario - Hurlingham 77:60 Stella Azzurra - Inter 1904 58:101

VESLANJE NA SVETOVNEM PRVENSTVU Včeraj dan počitka

KARAPIRSKO JEZERO - Na svetovnem veslaškem prvenstvu so imeli včeraj dan počitka. Ekipe, ki so se uvrstile v višje kolo, so izkoristile prosti dan za trening pred nadaljnjimi nastopi.

Danes bodo na sporedu finalne regate žensk in polfinale v nekaterih moških kategorijah. Moški finale bo na sporedu jutri.

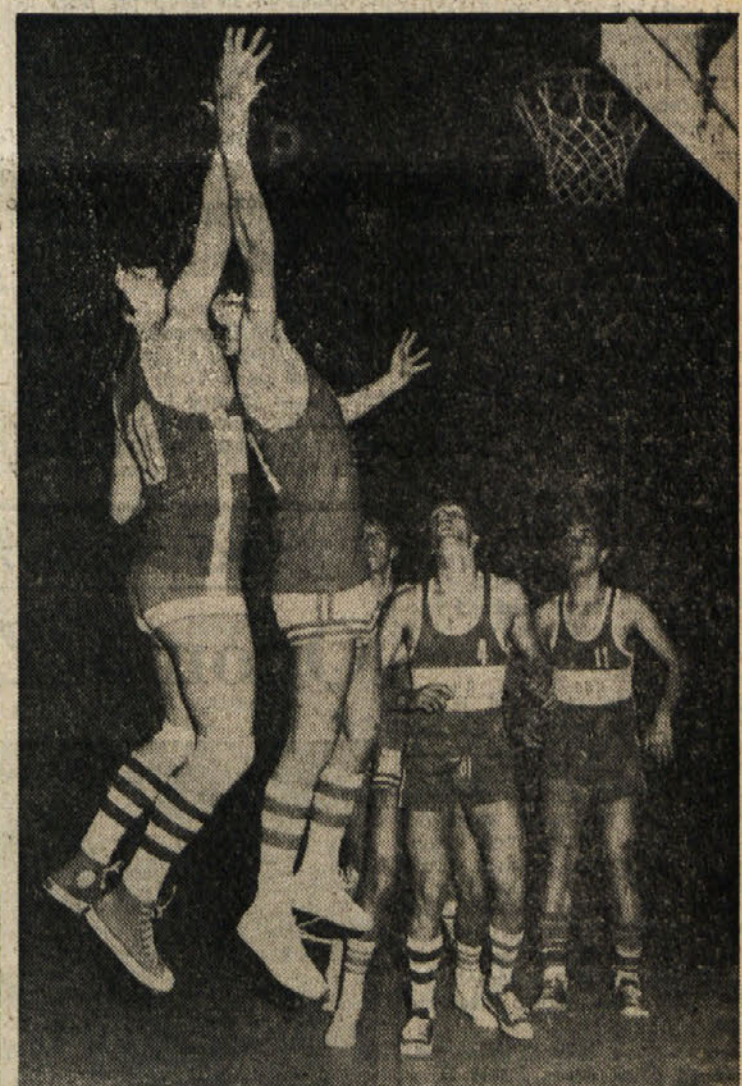
rekel Ogrinec. Pogledal je fanta, se mu nasmehnil in vprašal: 'Se bojiš?' Ko Slavo ni ne potrdil ne zanikal, je Ogrinec nadaljeval: 'Ne boj se. Ne bom ga pokvaril! Začel je bezati po njem, si ogledoval vso tisto za otroke tako zapleteno in skrivnostno stvar; otroci so tako rekoč vtikali nosove prav do Ogrinečevih ramen, ki je kar naprej nekaj bezal med žicami, žarnicami, vtikal, pritrjeval, razmišljal. Vse to je trajalo dobre pol ure. Nato se je radio nenadoma hripavo in trudno oglašilo, kakor bi se izkašljeval. Otroci so začeli pomežikovati, spogledovali so se, smrkali, bili napeti. Očitno je bilo, da radio hoče peti, čeprav neboljgno.

'Ali ga že dolgo imate?' je vprašal vmes Ogrinec. Slavko je odvrnil: 'Že dolgo. Oče ga je bil kupil.' Ogrinec se je nehoti ozrl po Jožici, ki je tako vneto molčala in ga samo opazovala. 'Ljubosumna je,' ga je obšlo. 'Najbrž misli, da je kak materin castilec, ki je vdrl v njihov dom!' Bezal je dalje po radiu, ki je vse bolj jasno pel.

'Poje,' je dejal najmlajši veselo, že kar presenečeno. 'Poje,' se je nasmehnil Ogrinec s svojevrstnim zadovoljstvom. 'Mislim, da vam bo pel.'

Tedaj se je vrnila Dana in jih našla zamaknjene v to delo. Bila je presenečena: če bi že koga pričakovala tu, Ogrinec nikakor ne bi. Nehotje je vrgla oči po neredu v kuhinji. Bilo ji je mučno, bolj kakor če bi jo kdorkoli našel v takem neredu. Sama ni vedela, zakaj jo taka čustva navdajajo prav pred Ogrincem. Ta je opazil njeno zadregno in dejal:

'Nič se ne vznemirjajte, gospa! Zaenkrat radio popravljamo.'

Košarkarsko mladinsko prvenstvo je na Tržaškem v polnem teku. Na sliki: dvoboj med Borom in Servolano

ŠKANDAL BI LAHKO IMEL PRAV TOLIKŠNO ODMEVNOST KOT AFERA LOCKHEED

Z mastnimi podkupninami se je ITT izognila italijanskim valutnim predpisom

Protizakonite kupčije z dvema italijanskima podjetjema - V ZDA potrdili, da je ameriška družba finansirala sovražnike čilskega predsednika Allendeja

NEW YORK — Po skandalu Lockheed, ki je privedel na zadržanje nekaterih ministrstev in o katerem razpravljajo v tih dneh ustavno sodišče, so na obzoru poraja nov škandal, škandal ITT, ki bi lahko imel v Italiji še večjo odmevnost. Na zahtevo SEC (Security and Exchange Commission), ameriške zvezne ustanove, ki nadzoruje finančne operacije državnih in večnacionalnih družb, je včeraj newyorški zvezni sodnik George Hart dal na razpolago telesu gradivo, ki dokazuje, da je družba ITT v obdobju 1970 - 75 potrošila na milijone dolarjev za podkupnine v tujini.

da bi tako preprečila podržavljenje rudnikov bakra, ki so bili njena last.

WOJTYLA JE MNOGIM NAŠEL ZAVETIŠČE PRED NACISTI

Janez Pavel II. in Židje med zadnjo svetovno vojno

Kot krakovski nadškof pripomogel k vzpostavitvi dialoga med katoliškim in judovskim svetom

RIM — Predsednik neke mednarodne judovske organizacije Joseph Lichten, ki se te dni muči v Rimu, je dal nekaj zanimivih izjav ter sodeloval vrsto podatkov, ki osvetljujejo vlogo, ki jo je imel sedanji papež Janez Wojtyła, za časa vojne pri reševanju poljskih Židov.

Švicarji za uvedbo smrtnih kazni

ZENEVA — Večina Švicarjev, in sicer več kot 48 od sto (6,9 od sto se jih ni izreklo) je za ponovno uvedbo smrtnih kazni. To je pokazala anketa, ki jo je pred kratkim izvedel med javnim mnenjem, njene rezultate pa je včeraj komentiral dnevnik «Tribune De Geneve».

PO IZREDNI ZAOSTRITVI POLOŽAJA V IRANU

Opomin ZDA šahu Pahlaviju

Lichten, ki je oljski Žid, je tudi povedal, da je krakovski katoliški nadškof «Tygodnik Powszechny», ki ga berejo v vsej Poljski in ki je v bistvu odraža stališča nadškofa Wojtyły, imel pomembno vlogo pri vzpostavljanju dialoga med katoličani in judovskim svetom. Tudi msgr. Wojtyła je v 14 letih svojega škofovstva napisal vanj več člankov. «Tygodnik Powszechny» je med tistimi katoliškimi tedniki, ki so posvetili največjo pozornost pokolu Židov med drugo svetovno vojno.

Medtem so v teku mrzlične priprave za obisk Janeza Pavla II. v Assisiju. Papež se bo pripeljal z vojaškim helikopterjem prav pred baziliko sv. Franciška, kjer bo prisostvoval darovanju maše. Zadnji papež, ki je obiskal grob sv. Franciška, je bil Janez XXIII. (if)

ZDA grozijo z izgonom bivšemu južnovietnamskemu policijskemu poveljniku

NEW YORK — Ameriška vlada je pričela s sprejemom ukrepov, ki bi lahko privedli do izгона iz Združenih držav bivšega policijskega poveljnika Nguyen Ngoc Loana. Njegova slika, medtem ko strelja na ujetega vietnamskega vojaka — za časa ofenzive Tet — je pred desetimi leti obkrožila svet in močno vplivala na ameriško javnost.

BEograd — Jugoslovanska vlada naj bi nameravala zavrniti zahodnonemško zahtevo po izročitvi starih mladeničev, ki so jih aretirali leta 1978 ugodni dosmrtni predsednik feldmaršal Idi Amin, po domače Dada, pozval na dvojni tanzanijskega predsednika Juliusa Njerereja.

Konstruktiven predlog feldmaršala Amina za rešitev spopada!

KAMPALA — Kriza med Tanzanijo in Ugando je torej praktično rešena: kot so približno 2600 let pred našim stletjem prebivalci Rima (takrat še pod kraljem Tulom Hostilijem) in sosedje iz Albe sklenili poravnati medsebojni spreh z neposrednim spopadom treh najmočnejših predstavnikov Rima in treh najmočnejših predstavnikov Albe (gre za znano legendo o Horacijih in Kurcijih), tako je leta 1978 ugodni dosmrtni predsednik feldmaršal Idi Amin, po domače Dada, pozval na dvojni tanzanijskega predsednika Juliusa Njerereja.

BUENOS AIRES — Otok Dominika v Karibskem morju, ki je bil od leta 1976 «pridružen» Veliki Britaniji, je včeraj postal neodvisen.

Kaj pogajanja, kaj diplomacije, da Organizaciji afriške enotnosti in Organizaciji združenih narodov sploh ne govorimo: spor bodo rešili s pretopom. Ne sicer navednim političnim pretopom, temveč po vseh pravih, na ringu. Sodi naj bi Cassius Clay - Mohamed Ali, da pa kdo ne bi mislil, da se bi Amin, kot bivši ugandski okrajni poveljnik, hotel okrvavit težke kategorije, hotel okrvavit, kar pomeni, da bo obrambno ministrstvo lahko v kratkem razpogladilo z več tisoč vojaki. Iz Dar Es Salaama tudi poročajo, da je včeraj vozilo skozi mesto večje število oklepnikov, ki so jih nato navohtali na vlak in jih odpeljali na fronto. Velika ovira za tanzanijske čete so ogromne razdalje. Dar Es Salaam, ki leži ob Indijskem oceanu, je oddaljen več kot tisoč kilometrov od meje z Ugando, medtem ko leži ugandsko glavno mesto Kampala le 250 km od kraja spopadov. To je omogočilo vrhovnemu poveljniku ugandskih oboroženih sil Idiju Aminu, da si osebno ogleda kraj spopadov.

TEHERAN — Iranski šah ni odgovoril z običajnim nasiljem na zadnje manifestacije in stavke, ker ni več tako prepričan, da bi ga v tem primeru ameriški predsednik Komeini, ki je v izgnanstvu v Parizu, V izjavi, ki jo je dal neki radijski postaji na glasu, da se mora upati šah in vsa njegova dinastija umakniti. Do sedaj je dejal, smo se izogibali državljanjski vojni, če pa bo treba, si ne bomo pomišljali seči po orožju. Še bolj oster je bil Komeini med srečanjem z iranskimi študenti v Parizu. Obosidil je bilo pod popuščanje opozicije, ki bi vslo po njegovemu mnenju usodno, napadel pa je tudi ameriškega predstavnika Carterja in ga je označil za «šahovega gospodarja». (db)

GENOVA — Rdeče brigade so si prilastile odgovornost za požig treh avtomobilov, last treh paznikov genovske kazalnice Marassi. Tehnika požiga je bila v vseh treh primerih ista: teroristi so polili vozila z lahko vnetljivo tekočino in nato zneli ogenj. Vsi trije avtomobili so bili popolnoma uničeni.

Med študentovsko demonstracijo po teheranskih ulicah

NEAPELJ — Včeraj popoldne si je v Aversu vzel življenje profesor Domenico Ragozzino, eden od najbolj znanih italijanskih psihiatrov in bivši ravnatelj kriminalistične umobolnice v apuljskem mestecu Ragozzino, ki mu je bilo 54 let in ki zapušta ženo ter dve hčerki, je bil pred nedavnim obsojen na pet let zaporne kazni zaradi nečloveškega ravnanja z jetniki.

Obesili so sojetnika v Severnem Walesu

LONDON — Z dvema obsodbama na dosmrtno ječo in dvema na nedolocen čas, se je včeraj zaključil proces proti petim zapornikom, ki so obesili komaj 17-letnega Davida Evansa, ki je bil z njimi v celici. Evans je bil obtožen posilstva neke mladoletnice, v tistem zaporu, drugi jetniki takim tem priznajo. Presentijev, pri tem je, da so bili njegovi morilci obtoženi istega prekrška, vendar so to skrivali in da bi pokazali svojo «nepostojljivost», so ga ponorčevali pretopili obesili. Obsodba «za nedolocen čas» pomeni, da spustijo na svobodo, ko spremembe v zakonodaji to dopustajo.

Samomor ravnatelja «lagerja» v Aversu

tranja logika kriminalističnih umobolnic kot ustanov je postala tako perversna, da jih je po ostrih kampanjah uklopila pravosodno ministrstvo uklopila.

Cvetje v Ul. Fani

Na dan mrtvih so mnogi Rimljani položili cvetje tudi v Ul. Fani, kjer je bilo 16. 3. barbarsko ubitih pet agentov, ki so spremljali Alda Mora

GVINEJSKI PREDSEDNIK POZVAL OBE DRŽAVI K POMIRITVI

Boji med Tanzanijo in Ugando še v teku Splošna mobilizacija v Dar es Salaamu

Ugandske čete razstrelile edini most na reki Kagara - Amin si je ogledal fronto

DAR ES SALAAM — Medtem ko se v Tanzaniji v teku splošna mobilizacija, so ugandske oborožene sile razstrelile edini most, ki naj se prelevi v bratsko sodelovanje.

PREKOPA BEAGLE

Huda prometna nesreča v Venezueli

CARACAS — Deset ljudi je zgužilo življenje, dvajset pa jih je bilo ranjenih v prometni nesreči pri mestecu San Juan De Los Morros v Venezueli. Vzroka nesreče sta tena in pa neka ženska, ki je vozila v vinjenem stanju.

GLEDE PREKOPA BEAGLE

Nadaljuje se spor med Čilom in Argentino

SANTIAGO DE CHILE — Večmesna rapeta pogajanja med Čilom in Argentino o teritorialni pripadnosti strateško izredno pomembnega

DRUGOSTOPENJSKEM PROCESU V RIMU

Sodišče oprostilo časnikarja Ghiotta

Pred tremi leti je bil obsojen na skoraj tri leta zapore, ker je objavil «zaupno poročilo» veleposlanika Messerija o položaju na Portugalskem po Salazarju

RIM — Proces pred rimskim protiravnopravnim sodiščem proti bivšemu odgovornemu uredniku tednika «Il Mondo» Renato Ghiottu se je zaključil s popolno oprostitvijo časnikarja.

DRUGOSTOPENJSKO SODIŠČE JE SEDAJ POPRAVILO NEVERJETNO OSBODO IZPETREH LET, KI JE PO SODIŠČNI OČENI DEMOKRATSKIH KROGOV POMEJLA GROBOKRŠERJE SVOBODE TISKA. SAM JAVNI KOLEČ JE VČERAJ ZAHTEVAL ČASNIKARJO OPROSTITVE, PA ČEPRAV Z RAZLIČNIMI FORMULAMI. SODIŠČE SE JE NA KONCU ODLÖČILO ZA POPOLNO OPROSTITVE; OTOBŽE PRISVAJANJA INFORMACIJO O DRŽAVNI VARNOSTI, KER DEJANJE NE OBSTAJA; OTOBŽE OBKROVANJA IN OBJAVE TAJNIH DOKUMENTOV, KER DEJANJE NIŠTA KAZNIVI. (tm)

V Rimu aretirali urugvajskega roparja

RIM — Včeraj zjutraj je v Rimu policija aretirala urugvajskega roparja Rodo Geracio Julia, ki je 21. julija ropal zlatarno Dominga Baguesa v Barceloni in se polastil za 3 milijarde lir draguljev. Španska policija je takoj aretirala 5 njegovih mož; njemu in še dvema drugima pa je uspelo zbežati.

CATANZARO — Zaradi odsotnosti zastopnika prizadetih strank Odd. De Sete, ki je bil zadržan na prizivnem sodišču, je bila odložena včerajšnja obravnava procesa zaradi pokola v Kinečki banki na Trgu Fontana. Sodni postopek se bo nadaljeval v ponedeljek. (dg)

OB VČERAŠNJEM ZAČETKU PROCESA PRED MILANSKO POROTO

Čudno politično ozadje ugrabitve in usmrtnitve inž. Carla Saronia

Med obtoženci domnevni priložniki preminulega založnika Feltrinellija in gangsterja Vallanzase, ki je bil povezan s fašističnim kolovodjo Concutellijem

MILAN — Pred tujakšjo poroto se je včeraj popoldne začel proces v zvezi z ugrabitvijo in umorom inž. Carla Saronia pred tremi leti. Pričetek sodne obravnave je bil na moč živahen, saj sta se sodnemu zboru predstavila le dva obtoženci (Carlo Fioroni in Alice Carrobio), medtem ko peterica Carlo Casirati, Ugo Felice, Rossano Cochis, Enrico Merlo in Gennaro Piarri tega ni hotela iz protesta, ker je morala «kar dve uri» čakati na pričetek obravnave ter se je rajši vrnila v jetnišnico San Vittore. Okoliščina je sprva dokaj vznemirila duhove, ki pa so se pomirili brž, ko je predsednik sodišča dr. Cusumano utemeljil zamudo: od skupnega števila 20 izrebranih porotnikov so jih je javilo samo šest (najnižje možno število za sestavo porotnega zbora).

Predsednik je nato prečital obtožnico, ki dolži osem oseb udeležbe pri namernem uboju, prikrita trupla ter ugrabitve zaradi izsiljevalnih namenov. Nadaljnjih 12 ljudi se mora zagovarjati zaradi manjših prekrškov, tako posrednega sodelovanja pri gornjih zločinških dejanjih, prevzema tujeja blaga ipd.

Glavni obtoženci so Carlo Fioroni, Carlo Casirati, Giustino De Vuono, Franco Prampolini, Alice Carrobio, Rossano Cochis, Maria Cristina Cazzaniga in Gennaro Piarri. Pred navedbo določenih značilnosti nekaterih, ki sede na zatožni klopi, naj omenimo, da se pokojni Saronio izrecno ni ukvarjal s političnimi zadevami, oziroma ni bil vpleten v kakšnega od tolikšnih škandalov finančne ali druge narave, ki smo jih v Italiji že vrsto let tako navajeni. Opomba je potrebna zato, ker lahko najdemo med člani tope, ki je inženirja ugrabil in zatem umorila, ne le takoj imenovane obtožence, temveč tudi politične ali vsaj latopozitivne kriminalce.

Največ pozornosti posvečajo sodniki Fioroniju. Gre za pripadnika skrajnolevičanskega krila tujakšnjega političnega ozvezdja, vendar svojevrstnega, nekeje izolirane borca zoper tisti državno-politični mehanizem, nad katerega se manjšan je od jeseni 1969. leta znanjaj protidemokratske, bolj ali manj oborožene skupine tako iz vrst izrazito fašističnih krogov kakor iz osredja s proletarsko krinko zarstarih malomeščanskih «revolucionarjev» pod taktiko domačih in tujih hujskavcev.

Fioroni izhaja iz premožne družine iz Cittiglio (Varese). Opravljal je profesorsko službo v Milanu ter hkrati deloval v levjarskih izvenparlamentarnih gibanjih, kakor «Potere operaio» in «Autonomia operaia». O njem govore kot o domnevnem priložniku «rdečih brigadistov», predvsem pa kot o sodelavcu «založnika - gverilca» Giangiacoma Feltrinellija, saj naj bi bilo ugotovljeno, da je bil na Fioronijevo ime zapisan furgon, ki so ga našli l. 1972 v neposredni bližini elektrifnega opornika, na katerem je našel zaradi peklenskega stroja smrt sam Feltrinelli. Fioroni je priznal sodelovanje pri ugrabitvi Saronia, ki mu je bil tudi prijatelj.

Med drugimi obtoženci gre omeniti Casirata, ki je bil aretiran lani v Franciji in se je soperstavil izročitvi italijanskim oblastem pod obtožbo udeležbe pri Saroniovi ugrabitvi s tem, da je priznal sodelovanje pri napadu oziroma umoru predsednika turinske odvetske zbornice Fulvia Crocea; dalje De

prekopa Beagle so se zaključila predvčerajšnjim, ne da bi državi, ki sta medtem tudi rožljali z orožjem, dosegli sporazum. Zato je Čile predlagal, da bi se obrnili do mednarodnega razsodišča v Haagu ali do države, ki je bila sprejemljiva za obe strani. Vendar je argentinska vlada to zavrnila in izrazila prepričanje, da so najboljša rešitev neposredna pogajanja.

PO PODATKIH KPI

Oktoobra v Italiji 178 terorističnih dejanj

RIM — Oktoobra je bilo v Italiji skupno 178 terorističnih izpadov, s čimer je število primerov nasilja od začetka leta naraslo na 1.983. Po podatkih, ki jih je zbral odsek za državna vprašanja pri vodstvu KPI teroristični izpadi dokazujejo, da se je po kratkem premoru spirala nasilja začela nevarno zavijati v večjih italijanskih mestih kot so Rim, Milan, Padova, Bologna in Neapelj, ki so skupaj s Turinom v zadnjih letih bila prizorišča najbolj krvavih terorističnih atentatov. V navedenih mestih so zabeležili 142 od skupno 178 terorističnih izpadov.

Ne da bi se spuščali vs primerov nasilja, naj omenimo le, da so zahtevali tri smrtne žrve (Claudio Miccoli, ki so ga (visti ubili v Neaplju, Alfredo Paolello, ki so ga pripadniki skupine «prima linea» ubili v Neaplju, in Girolamo Tartagliano, ki so ga rdeči brigadisti ubili v Rimu) in 26 ranjenih. Samo v Rimu si je odgovornost za razne atentate prilastilo devet terorističnih skupin (desetstičarske in ultralevičarske), ki se vse izkazujejo v RB in PL pojavljajo zginjajo in nato pojavljajo v drugih agregacijah na prizorišču terorizma.

Vuona, čigar ime je bilo mogoče zaslediti na seznamu notranjega ministrstva, ki zadeva ugrabitve in uboj predsednika kršćansko-demokratske stranke Aldo Mora; Carrobio, ki je «prijateljica» Casirataja pa se Cochisa, ki je sodil med glavne sodelavce zloglasnega gangsterja Vallanzase, iz proletarskih krogov zraslega kriminalca, ki se je povezal z neofašističnim kolovodjo in neposrednim morilcem sodnika Vittoria Occorsia, Pierluigijem Concutellijem.

Ne gre se torej čuditi, če so sodniki časnikarjem priznali (kako bi tudi ne), da gre pri obtoženci taktično za navadne kakor za politične zločince; kvečjemu bi bilo treba enkrat za vselej razčistiti vezi med enim in drugim, vezi, ki postajajo od leta do leta zaskrbljujveje in težje zaznavne.

Inž. Saronio je bil ugrabitven 14. maja pred tremi leti v samem inženirskem središču. Umrl naj bi med «jetništvom» zaradi zadušitve oziroma vsrkanja pretirane količine narkotika. Kljub temu so njegovi svojci izplačali ugrabiteljem del odkupnine v višini 470 milijonov (od začetno zahtevanih milijard) lir, a 67 milijonov so preiskovalci našli pri Fioroniju, Prampoliniju in Cazzanigini v Švici. Saroniovega trupla niso odkrili.

Proces se nadaljuje prihodnji ponedeljek. (dg)

CATANZARO — Zaradi odsotnosti zastopnika prizadetih strank Odd. De Sete, ki je bil zadržan na prizivnem sodišču, je bila odložena včerajšnja obravnava procesa zaradi pokola v Kinečki banki na Trgu Fontana. Sodni postopek se bo nadaljeval v ponedeljek. (dg)